

1916. JULIUS 15.

ERDÉSZETI LAPOK

AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET

LV. ÉVF.

KÖZLÖNYE

13—14. FÜZET.

KIADJA: AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET

Szerkeszti:

BUND KÁROLY

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én. ☼ Előfizetési díj egy évre 16 korona.

Az Orsz. Erd. Egyes. oly alapító tagjai, kik legalább 300 kor. alapítványt tettek, valamint a rendes tagok is 16 kor. évi tagsági díj fejében ingyen kapják. Azok az alapító tagok, kik 300 koronánál kevesebbet alapítottak, 6 kor. kedvezményes árért járathatják.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, Lipótváros, Alkotmány-utca 6. sz. II. em.

☼ A lap irányával nem ellenkező hirdetések mérsékelt díjért közölhetnek. ☼

(Telefon: 37—22.)

Nagyajtai Fekete Lajos †

Fekete Lajos min. tanácsos, a m. kir. bányászati és erdészeti főiskola ny. tanára, a III. oszt. vaskoronarend lovagja és a szolgálati aranyérem tulajdonosa, a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagja folyó évi június hó 29-én, munkás életének 80. évében elhunyt.

Vele a magyar erdészet nagyjai közül ismét a legérdemdúsabbak egyike hagyta itt a haza, a tudomány és a társadalom érdekében kifejtett hosszú, ernyedetlen és önzetlen munkásságának színterét. Nincs senki, akinek a magyar erdészeti oktatásügy és irodalom körül annyi közvetlen érdeme lenne, mint *Fekete* Lajosnak, senki eddig az erdészeti ismeretek terjesztése terén ez országban annyit nem tett, mint ő. S tette saját nagy munkabírásu elméje munkájával,

tősgyökeres magyar érzéssel és a hazai erdészeti viszonyok ritkán található bőséges helyszini ismerete alapján.

Mély fájdalommal tölt el, hogy ő reá is elkövetkezett az idők teljessége s hangyaszorgalmu lelke pihenni tért őseihez. A magyar erdészek, a legifjabbakat kivéve, hálatelt szívvvel gondolnak vissza egykori tanárukra, aki a haza üdvéért való küzdelem fegyverét, a tudást és a munka szeretetét, kezükbe adta; az Országos Erdészeti Egyesület kegyelettel őrzendi meg emlékezetét régi alapító és választmányi tagjának, az Erdészeti Lapok termékeny munkatársukét.

Nyugodjék fáradhatatlan lelke békében, áldott legyen emlékezte!

*

Fekete Lajosnak a magyar erdészet megteremtése, a magyar erdészeti irodalom és oktatás életrekeltése körüli tevékenységét — arcképének közlésével — 1906-ban, nyugalomba vonulása alkalmával egyik akkori érdemes tanártársa, *Téglás* Károly, aki sajnosan csak néhány órával élte tul egykori tanárát, behatóan méltatta és ismertette.

Utalva erre a hivatott tollból eredő kimerítő életrajzra, amely a magyar erdészet történetének egyik értékes okmánya, e helyen csak röviden ismétljük *Fekete* Lajos életrajzi adatait, kiegészítve azokat azóta kifejtett munkásságának eredményeivel. Mert a nyugalomba vonulás nála nem jelentette egyuttal a nyugalmat. Szeretett szakmája érdekében dolgozott ő azután is s élete utolsó szakában is értékes munkákkal gazdagította erdészeti irodalmunkat.

Fekete Lajos 1837 június 18-án született Tordán, középiskoláit ugyanott és a kolozsvári unitáris gimnáziumban végezte. Az erdészeti akadémiát Selmecezbányán 1856—59. években látogatta és kitünő sikerrel végezte. A kolozsvári jószágigazgatóságnál kezdte meg gyakorlati szolgálatát, 1862-ben Kolozsvárt tette le az államvizsgát és 1867 őszén, még mindig erdőgyakornoki minőségben, helyezettett át segédtanári hivatással az erdészeti akadémiára. Nemzet-

gazdaság- és pénzügytant, erdőértékszámítást, állattant, talajtant, klimatant és erdészeti rovartant adott elő 1 frt. 50 kr. napi díjazás mellett. Csak 1869-ben lesz ideiglenes erdész, 1871-ben a VIII. fizetési osztályba sorozott rendkívüli tanár. 1873-ban *Illés* Nándortól átvette az erdőtenyésztési tanszéket és ettől fogva 1891-ig az erdőtenyésztés, talaj- és klimatan, erdővédelem és a törvények voltak előadásainak tárgyai.

1878-ban másodosztályu tanár, 1881-ben erdőtanácsosi címet és jelleget kap, 1890-ben I. oszt. tanár (VI. fiz. oszt.), a főerdőtanácsosi címet azonban csak 1894-ben nyerte el.

1891-ben *Sóltz* Gyula örökségét vette át s ettől fogva 1906-ban bekövetkezett nyugalombavonulásáig erdőrendezést, erdőértékszámítást, erdőbecslést és erdészeti statisztikát adott elő. 1896-ban a király érdemeit a III. oszt. vaskoronarend adományozásával, nyugalomba léptekor pedig a miniszteri tanácsosi cím adományozásával jutalmazta.

Azóta pihenni nem tudó szelleme főként az erdei fák földrajzi elterjedésének kutatásával és meghatározásával foglalkozott, amire a kormánytól 1897-ig visszanyuló megbízása volt. Kutatásainak eredményét *Blattny* Tiborral együttesen megírt, nagy tudományos és gyakorlati értékű munkában fektette le, amely tudunkkal 1914-ben hivatalos kiadásként a sajtót már elhagyta, eddig azonban a kormány által közrebocsátva nem lett.

Fekete Lajos azonban 1906 óta más téren is működött még irodalmilag. Az *Erdészeti Lapok*-ban azóta következő közleményei jelentek meg:

A gyérités ügyében 1907. IX. 531. old.

A kisiblyei gyéritésekről 1907. X. 624. old.

Az erdőgazdaságban működő tőkék kamatozási százalékának megállapítása a grafikus módszer segélyével, valamint az élőfakészlet eladási értékével 1908. XXI. 1050. old.

A magyarországi erdők jövedelmezőségi viszonyai a XX. század utolsó évtizedében 1910. VI. 239. old.

A Biharhegység befolyása az Erdélyi Medence klímájára 1911. I. 9. old.

Blattny Tiborral együtt: Az erdészeti jelentőségű fák és cserjék elterjedése a magyar állam területén 1913. XVI. 702. és XVII. 744. old.

Az Erdészeti Kísérletek-ben:

Tanulmány az ungmegyei bükk-őserdők faállományának szerkezetéről 1906. 105. old.

A krassovai szilvafák megdőlése 1908. 128. old.

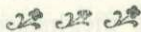
A magyarországi erdők jövedelmezőségi viszonyai a XIX. század utolsó évtizedében 1909. 77. old.

Előhaladás a luczfenyőerdők vastagsági összetételének elméletében és az u. n. mellékállomány kiválásának felfogásában 1909. 162. old.

A kitettség hatása az erdészeti jelentőségű fa- és cserjefajok tenyésztére a Magyar Állam területén 1912. 1. old.

*

Fekete Lajos hült tetemét július 2-án, d. u. 5 órakor kísérték a főiskola diszcsarnokából a selmeczbányai Kopogó melletti sírkertbe, a főiskola tanári testületének, az ifjuságnak és a közönségnek nagy részvétele mellett. A földművelésügyi minisztériumot *Héjas Kálmán* főerdőtanácsos, az Országos Erdészeti Egyesületet *Vadas Jenő*, *Jankó Sándor* és *Krippel Móricz* választmányi tagok képviselték.

Téglás Károly †

A múlt hó utolsó napján súlyos és váratlan veszteség érte a magyar erdészetet.

Téglás Károlyt szőlitotta el körünkől a kérlelhetetlen halál, kiben a kincstári erdészet vezetőjét, egyesületünk egyik legbuzgóbb választmányi tagját, lapunk pedig egyik legértékesebb, hivatott munkatársát gyászolja.

Lelkesedéssel telt, mély tudású szakembert veszítettünk benne, kit sokoldalú képességei, kiváló egyéni sajátságai aránylag fiatalon emeltek az ország első, legnagyobb erdőgazdaságának élére s akitől ennek következtében a magyar erdészet még sokat, igen sokat várhatott.

Végtelenül fájdalmas, hogy immár a sors kifürkészhetlen akarata folytán bucsut kell tőle venni.

Mint erdész, egyik leghivatottabb szószólója és törhetetlen előharcosa volt a modern gazdálkodásnak s széles munkakörében ez irányban sokat és maradandó dolgokat alkotott.

De a gyakorlati erdőgazdasággal való foglalkozás nem csökkentette benne az egykori tanár rajongó idealizmusát s a gazdálkodásban elérhető pillanatnyi anyagi előnyök sohasem feledtették vele azt a nagy közgazdasági hivatást, amelyet a magyar erdészet betölteni hivatott s amelynek érdekében ő oly sokat és oly szép eredménynyel fáradozott.

E téren nyilvánult meg egész lelkületének legkiemelkedőbb vonása, izzó, megalkuvást nem ismerő magyarsága, amely még a legszorosabb értelemben vett szakkérdések elbírálásánál sem tévesztette szem elől végcélját: hazája, nemzete javát.

A határszéleken töltött hosszas és sokoldalú szolgálata igen hamar ráirányították figyelmét arra a fontos nemzeti és közgazdasági szerepre, amelyet az erdészet éppen a végvidéken betölteni hivatott. S hogy mekkora súlyt helyezett az állami erdőgazdaságnak és a helyes erdőgazdasági politikának a határszéleken való térfoglalására, azt az ő kezdeményezésére történt *erdélyi és határszéeli birtokvásárlások*, valamint a *havasgazdálkodás* és a *legelőkérdés* megoldása körüli működése igazolja, amelyek éppen a nemzetiségi vidékeken birnak különös jelentőséggel.

A kincstári birtokszerzés és a kincstári erdőgazdálkodás fejlesztésére irányuló nagyarányú tevékenységének egyik legnagyobb eredménye az 1913. évi XXXIII. t.-cz. megalkotása, amelylyel nemcsak az *erdővásárlási alap* részére nyitott bőséges segélyforrást, de egyuttal az *erdőfeltárási*

alap megalkotásával igen jelentékeny összegeket biztosított a kincstári erdők szállítási berendezésének fejlesztésére is, amelyben helyes érzéssel a gazdaság általános emelésének és a természetes felújítás általa pártfogolt tágabb körű érvényesítésének alapfeltételeit látta.

A kincstári erdők jövedelmezőségének emelésére, az utóbbi évek kedvezőtlen gazdasági viszonyai között is, módot talált és számos gyakorlati intézkedésével segítette elő az állami erdőbirtok termékeinek jobb értékesítését, az erdők belterjesebb ápolását és felújítását. Erdőgazda volt a legnemesebb értelemben.

Sokoldalú képzettsége, tág látóköre azonban emellett mentesítették minden elfogultságtól s az erdészetnek más gazdasági ágak érdekeit is érintő ügyeit mindenkor a legnagyobb pártatlansággal bírálta el.

Mint tanárt, az alapos tudás, kiváló előadóképesség és a fiatalság iránt érzett igaz szeretettel párosult igazságos szigor jellemezték.

A magánéletben a csendes, mély érzések, a családiaság és az őszinte barátság embere volt. Éles és gyors ítélőképessége, páratlan higgadtsága és önuralma, szabatos, világos, magyaros előadása, ékesszólása súlyt és tekintélyt biztosítottak egyéniségének, míg másrésről rokonszenves megjelenése, a mások bajaival szemben tanusított jóindulatu megértés, a minden tétében megnyilvánuló kartársi szeretet és önzetlenség kedvelté tették őt mindazok előtt, kik vele gyakrabban érintkeztek.

*

Rövid életrajzát az alábbiakban közöljük.

Téglás Károly 1864 márczius 15-én született Sepsiszentgyörgyön, Háromszék vármegyében. Középiskolai tanulmányainak a dévai főreáliskolán való elvégzése után 1882-ben lépett be a selmecz-

bányai erdészeti akadémia hallgatói közé, s az erdészeti szak elvégzése után 1885 évi augusztus hó 17-én a zsarnóczai m. kir. erdőhivatal kerületében kezdte meg állami szolgálatát. Itt és a bustyaháza m. kir. erdőhivatalnál töltött öt évi gyakorlati szolgálat után, miközben mint egyévi önkéntes katonai kötelezettségének is eleget tett, az akadémia növénytani tanszékéhez osztották be tanársegédnek, ahonnan 1892-ben mint erdőgondnok Topánfalvára került. Ebben a minőségben oly mértékben nyerte meg az ottani nép bizalmát, hogy 1896-ban képviselőjelöltjüknek kérték fel, azonban báró Bánffy Dezső akkori miniszterelnök tanácsára nem fogadta el a felajánlott jelöltséget. Tanársegédi működése alatt írta „Erdővédelemtan“ című, maig is használt tankönyvét.

1896-ban már a brassói erdőfelügyelőségénél, majd 1899-ben az ugyanottani állami erdőhivatal élén találjuk őt, ahol különösen a birtokossági erdők gazdálkodásának és ügyvitelének rendezése körül mintaszerűt alkotott és az erdőmivelés feladatai iránti nagy hajlamát és kiváló tudását érvényesíthette.

Már Topánfalván, még inkább azonban itt a székelység hazájában volt alkalma a legeltetés kérdésével gyakorlatilag foglalkozni. Felismerve nagy jelentőségét, az őt mindenben jellemző alapossággal tanulmányozta e kérdést, gazdakörökben a néplélek nagy ismeretére valló talpraesett és gyökeres megoldást kereső felolvasásokat tartott s később is, a kincstári havasgazdaság fejlesztésénél és az Országos Erdészeti Egyesület körében szívesen tért vissza erre a tárgyra, amely felett teljesen uralkodott. Az Országos Erdészeti Egyesület 1902. évi menyházai közgyűlésén előadója volt a legelőkérdésnek, s azt erdőgazdasági és közgazdasági vonatkozásban nagy szaktudással és minden elfogultság nélkül tárgyalta. Ebből folyólag kidolgozta az Országos Erdészeti Egyesület javaslataként egy legelőgazdasági törvény tervezetét (1905), amely mint szerves egész ugyan nem valósult meg, de kiindulópontja és alapja volt a legelőkről azóta hozott több részleges törvénynek. Az erdő- és mezőgazdaság között mutatkozó ellentétek kiegyenlítéséről értekezett utoljára az Erdészeti Lapok 1911. évi I. füzetében, ebben is visszatérve kedves tárgyára.

1903-ban a főiskola erdőhasználati tanszékére hívták meg. Nagy lelkesedéssel szentelte magát tárgyainak, s legnagyobb

kedvét talán ennek a hivatásának teljesítésében lelte. Rendkívüli munkaerővel dolgozta át előadásainak anyagát, számos saját tapasztalatot, eszmét vive azokba belé. Ha hosszabb ideig szentelhetette volna magát a tanári működésnek, az erdészeti irodalmat és tudományt bizonyára értékes művekkel gazdagította volna, amelyek, csakhamar újabb szolgálati körbe lépven, csak vázlatok és jegyzetek alakjában maradtak hátra.

Tanári évei alatt több külföldi tanulmányutat tett Ausztria, Németország és Románia erdőségeibe.

Négy évi tanári működés után, 1907-ben lépett be a földmivé-
 lési minisztérium szorosabb kötelékébe, mint a kincstári erdők
 gazdasági ügyeit intéző I/B/1. ügyosztály vezetője, s az 1911. évben
 felsőbbsege bizalma, miniszteri tanácsosi ranggal, a kincstári erdők
 ügyeit ellátó erdészeti I/B. főosztály élére állította, mely minőség-
 ben kifejtett tevékenységét már fennebb méltattuk.

1912-ben az Országos Erdészeti Egyesület a magyar erdő-
 gazdaság körüli érdemeiért való elismerésének a Horváth-Sándor-
 jutalomdíj odaítélése által adott kifejezést.

Az erdészeti államvizsga-bizottságnak régi tagja volt, s utóbbi
 időben többször mint annak helyettes elnöke is működött.

A múlt év folyamán a magyar kormány a hadműveletek
 során elpusztult kárpáti községek újraépítése érdekében indított
 akció központi vezetésével bizta meg, s e községekre vonatkozólag
 a kormányhatósági megbízott teendőit ruházta reá, amelyeket
 nemes lelke egész odaadásával és a nép szükségletei iránti kiváló
 gyakorlati érzéssel és hivatottsággal intézte még betegágyában is.

E téren kifejtett kiválóan eredményes munkássága elismerésül
 Ő Felsége ez év elején a Lipót-renddel tüntette ki.

A kitüntető megbízást — sajnos — nem sokáig viselhette.

Február végével súlyos természetű betegség szegezte ágyhoz,
 s az alattomos kór négy hónap alatt felemészte életerejét. Bámulatos
 türelemmel viselt hosszas, kínos szenvedéseitől június hó 30-án a
 hajnali órákban váltotta meg a halál.

Elhunytát neje, leányán és két fián kívül, kik közül egyik,
 mint tüzérhadapród, az északi harcztéren teljesít szolgálatot, kiterjedt
 előkelő rokonság gyászolja.

Temetése folyó hó 2-án délután ment végbe óriási részvét mellett. A földművelésügyi minisztert dr. Bartóky József v. b. t. t. államtitkár képviselte, s az erdészeti főosztályok egész tisztikarán kívül ott láttuk a minisztérium többi főosztályainak, a vallás- és közoktatásügyi minisztérium erdészeti osztályának, a bányászati és erdészeti főiskolának, az Országos Erdészeti Egyesületnek, valamint a vidéki erdészeti igazgatási hivataloknak nagyszámu képviselőit is.

Petri Elek ref. püspök mélyen megható szavai után a sirnál *Bund* Károly, az Országos Erdészeti Egyesület titkára a következő szavakkal bucsuzott a boldogult kartárstól:

Az Országos Erdészeti Egyesület és kartársaid nevében emelek szót e szomorú órában, szeretett barátunk, hogy sírhelyed előtt, lelkünk mély fájdalomtól megrendülten bucsut vegyünk Tőled, ki oly időelőtt távoztál körünkből.

Nem itt a helye annak, hogy a magyar erdőgazdaság érdekében oly nagy hivatottsággal kifejtett munkásságodat részletesebben méltassam. Fényes tehetőségeid és mindig egész emberre valló munkád gyorsan kiemeltek kartársaid közül és esetekben valóban az érdemesség, a hivatottság volt az, amely elismerésre találva, változatos és nagy áttekintést nyújtó külső szolgálat, s a tudománynak és szakoktatásnak szentelt néhány év után java férfikorodban állított az ország első erdőgazdaságának, a magyar állami erdőknek élére, melyek gazdasági fellendítésére az erdő és hivatásod igaz szeretetéből, egyben azonban alapos tudásod és tapasztalataid gazdag tárházából merített jól megfontolt programmod volt.

A sors nem úgy határozott, hogy előrelátó terveidet mind meg is valósítsd; ime életed delén megszakadt annak fonala!

Mi azonban, akik működésedet megfigyelhettük, láttuk, hogy sohasem dolgoztál a pillanatnak, a múlt érdeknek, hanem mindig egész munkát végezve, a végcélét: nemzedet, embertársaid jól felfogott javát tartottad szem előtt. Sohasem feledkeztél meg arról, hogy az a fa, amelyet ledöntünk, őseinket látta, s azt a csemétét, amelyet ültetünk, csak a késő unokák fogják learathatni.

Mindig tiszteletreméltó munkásságod mindannyiunk osztatlan benső tiszteletét és becsülését biztosította Részedre.

A mi szomorúságunk, a mi bánatunk azonban, mely lelkünket betölti és szívünket összeszorítja, nem csupán ebből a kartársi tiszteletből fakad; forrása mélyebb: ered abból a szívünkben gyökeret vert igaz szeretetből, melylyel Irántad viseltettünk. Szintiszta jellemed megóvott attól, hogy gyorsan a magasba emelkedve, a hiúság ördöge erőt vegyen Rajtad; magas vezető állásodban is megőrizted lelked egyszerűségét és idealizmusát, s maradtál az, ami voltál, mindannyiunk jóindulatu, szerető barátja.

Kétszeresen nehezen nyugszunk ezért bele a Gondviselés megrendítő végzésébe, amely bennünket Tőled, aki reményünk voltál, megfoszt; hiányozni fogsz forrón

szeretett hazád boldogulását czélzó munkád terén és fájdalmas ür marad szívünkben is, amelyet immár csak a kegyeletteljes megemlékezés tölthet ki.

Bánattelt szívvel bucsuzunk Tőled, Téglás Károly. Immár méhébe fogad az a föld, melyből életerőt szív hazánk suttogó erdőkoszoruja, melyet Te oly forrón szeretted, melynek étedet szentelted, melyet ápolnál és gondoznál, s melynek még oly nagy hasznára lehetett volna.

Emlékezeted szeretetteljesen megőrizve fog szívünkben élni, amig mi is követünk az örökkévalóságba.

Téglás Károly, Isten Veled!

*

Téglás Károly irodalmi működését alábbiakban ismertetjük:
Önálló művek:

Erdővédelemtan, Selmezbánya 1893.

A legelőgazdaság rendezéséről, Brassó 1902.

Az *Erdészeti Lapok*-ban következő közleményei és tanulmányai jelentek meg, melyek kivétel nélkül rendkívüli írói tehetségéről és alapos szaktudásáról tesznek tanúságot.

Léghőri csapadékok káros hatása a talajra 1892. 22. old.

Sikertelen kísérletek a Botrytis tenellával 1892. 854. old.

Az édes berkenye 1895. 433. old.

A Lyda hypotrophica 1895. 434. old.

A hangyákról 1895. 469. old.

A községi erdőültetésekhez szükséges csemetekertekről 1899. IV. 319. old.

Tapasztalatok a Mikolás-féle dombos és a Kozesnik-féle fészkes ültetésről 1901. II. 67. old.

Az áskák pusztítása sörrel 1901. III. 258. old.

A Mikolás-féle dombos ültetésről 1902. III. 363. old.

*) A legelőkérdés erdőgazdasági és közgazdasági szempontból 1902. X. 1117. old.

*) Az Országos Erdészeti Egyesület javaslata a legelőgazdasági törvényre vonatkozólag 1905. XII. 1021. old.

Fekete Lajos 1906. IX. 655. old.

Az erdő- és mezőgazdaság között mutatkozó ellentétek kiegyenlítéséről 1911. I. 106. old.

*) Losonczi báró Bánffy Dezső emlékezete 1912. I. 1. old.

A csillaggal jelölt munkák külön füzet alakjában is megjelentek

Az adótörvényjavaslatok.

Az utóbbi években általános gyakorlattá vált, hogy a kormány új törvényjavaslatok előkészítésénél az érdekeltségek előzetes meghallgatását teljesen mellőzi, úgy hogy ezek csak a törvényjavaslatoknak a képviselőház elé való terjesztése után tudják meg azt, amit a kormány róluk, de nélkülük határozott. Ekkor pedig már igen nehéz esetleges sérelmes intézkedéseken változtatni s maga a kormány van a legkellemetlenebb helyzetben, ha elvégre is belátni kénytelen, hogy a felszólalóknak igazuk van s módosítani kellene a javaslaton.

Igy volt ez az új adójavaslatoknál is. Az Országos Erdészeti Egyesület csak a benyújtás után magánszivességből jutott azok birtokába s meglepetéssel látta, hogy azok egyes intézkedései a legigazságtalanabb módon nehezednének az erdőbirtokra, sőt a vagyonadójavaslat birtokpolitikai tekintetben valósággal felforgató hatással lenne.

Mint már többször, ezuttal is az utolsó órában kellett tehát sürgős felterjesztésekkel fordulni a kormányhoz, kérve a sérelmek orvoslását. Az Országos Erdészeti Egyesület, mely ebben az esetben az erdőbirtokosok részéről is hálára kötelező támogatásban részesült, a miniszterelnök urhoz, a pénzügyi és földmivelésügyi miniszter urakhoz fordult úgy írásban, mint az Országos Magyar Gazdasági Egyesület küldöttségéhez csatlakozva, szóbelileg is. Képviselőtét e küldöttségben gróf *Zselénski* Róbert, *Jákói* Géza, *Osztroluczky* Géza és *Osztroluczky* Miklós választmányi tagok voltak szivesek elvállalni.

Hogy mik az új adójavaslatok sérelmes intézkedései, az kitűnik a pénzügyminiszterhez intézett felterjesztésből vett következő fejtegetésekből:

A *jövedelemadó* részleges életbeléptetéséről szóló törvényjavaslat 6. §-ában Nagyméltóságod az 1909. évi X. t.-cz. 16. §-át az üzemterv szerint kezelt erdőkre nézve oly értelemben egészítette ki, hogy több évi vágásterület kihasználása esetén bizonyos körülmények között mérsékeltebb adókulcs alkalmaztassék.

Ezzel Nagyméltóságod bizonyos korlátozással magáévá tette 1908. évi 360. számú felterjesztésünk egyik pontját, amit őszinte köszönettel fogadunk.

Nem tartjuk azonban egészen megfelelőnek a törvényjavaslatnak azt a rendelkezését, hogy a kisebb adókulcs kedvezményében csak a rendes üzemterv szerint kezelt birtokok részesülnek. Teljesen méltatjuk ugyan Nagyméltóságodnak azt a *tisztán erdőgazdasági szempontból* megokolt szándékát, hogy a kedvezőbb adókulcs engedélyezésével a rendszeres üzemterv szerinti gazdaságot bizonyos előnyben, praemiumban kívánja részesíteni, kénytelenek vagyunk azonban rámutatni arra, hogy leggyakrabban *a teherviselés szempontjából gyengébb, többnyire rosszabb gazdasági állapotban levő és üzemterv szerinti gazdálkodásra nem kötelezett magánbirtokon* fordul elő, hogy a közforgalmi eszközöktől távol fekvő erdők több évi vágásterületét vagy egész fakészletét kell egyszerre áruba bocsátani, mert kisebb részletekben nem akad vevő, aki a kiszállítás érdekében szükséges költséges beruházásokat magára vállalná.

Bármennyire rokonszenves is tehát Nagyméltóságod álláspontja egyesületünk előtt erdészeti szempontból, mégis az egyenlő tehermegosztás érdekében *tisztelettel kérjük, hogy a jövedelemadó részleges életbeléptetéséről szóló törvényjavaslat 6. §-ában az üzemterv szerint kezelt erdőbirtoknak biztosított kedvezményt, a korlátozás elejtésével, valamennyi erdőre kiterjeszteni méltóztassék.*

Arra vonatkozóan, hogy üzemtervvel nem bíró erdőkben miként állapíttassék meg az egy évi vágásterület nagysága, a következő egyszerű javaslatot teszszük, amely szerény nézetünk szerint adótechnikai tekintetben sem ütközik nehézségbe. Egy évi vágásterület alatt ugyanis mindig az a területhányad értendő, amelyet kapunk, ha az erdő területét a kihasznált faállomány könnyen megállapítható korával osztjuk.

Ezek szerint tiszteletteljesen kérjük, hogy a 6. § második bekezdésében a következő mellékmondat: *„amelyek rendszeres*

üzemterv szerint kezeltetnek" elhagyassék és új harmadik bekezdésként hozzáfűzessék: „Az egy évi vágásterület nagysága az üzemterv alapján határozatodik meg, ilyen hiányában pedig azzal a hányaddal veendő egyenlőnek, amelyet nyerünk, ha az erdő területét a kihasznált faállomány korával osztjuk”.

Az 1909. évi X. t.-cz. 16. §-ának utolsó bekezdése egészen helyesen utal arra, hogy tőáron való eladás esetén is van helye a 12. §-ban részletezett levonásoknak. Ugyanez következik a jelen törvényjavaslat 5. §-ának szövegéből is. A jövedelemadóra vonatkozóan 1914. évi 149700. sz. alatt kiadott végrehajtási utasítás 16. §-ának 5. pontja ellenben a 12. § 1. és 3. pontja alá tartozó kiadások levonását tővön való értékesítés esetén nem engedi meg s ezzel ellentétbe jön magával a törvénynyel.

Tővön való faeladás esetén csak a vevőt terhelő termelési, szállítási és biztosítási költségek nem vonandók le, a leltári vagyonszámbavétel, karbantartására, pótlására és kezelésére vonatkozó kiadások ellenben (személyzeti, tatarozási, erdősírtési, védelmi költségek) a birtokost terhelik tővön való faeladás esetén is, tehát a tőárból levonásba hozandók.

Tisztelettel kérjük, hogy a végrehajtási utasítás 16. §-ának erre vonatkozó, legalább is homályos szövegét kétséget kizáró új szöveggel pótolni kegyeskedjék, mely ezeknek a kiadásoknak levonását megengedi.

*

A jövedelemadó alapján felépített *hadinyereségadónál* sokszorososan fokozottabb mértékben lépnek a jövedelemadónál már előadott szempontok előtérbe.

Azt az erdőbirtokost, aki 1911—13. években erdejében fahasználatot nem gyakorolt s azután 1914—16-ban a *kormány által a fainség elkerülése végett szorgalmazott* fa-termelés érdekében így megtakarított vágásait egyszerre bocsátotta áruba, vagy erdeje fakészletének még nagyobb részét adta el, tehát sok évi jövedelmét egyszerre realizálta, valósággal katasztrófális mértékben érinti a hadinyereségadó, amennyiben vágásainak megtakarítása következtében rendkívül magas adókulcs alá esik. Előzően talán évekig alig volt jövedelme erdejéből s az összevont használat következtében ismét évekig vagy *évtizedekig* nem is lesz jövedelme a

jövőben sem, mégis előző és jövőbeli vágásai után, mert azokat 1914—16. években egybefoglalva értékesítette, máskülönben fel nem merülő, egészen rendkívüli adóterhet volna kénytelen viselni.

Ilyen eset pedig sok van, mert a kormány a tűzifa-, bányafa-, czellulózefa-, talpfa- és cserkéregtermelés érdekében fokozott termelésre ösztökélte a birtokosokat. Sőt önkéntelen fahasználatok is igen nagy terjedelemben fordultak elő, így pl. közismert dolog, hogy a Tátrában 2500 holdon döntötte ki a szél az erdőt s ennek következtében nem szándékolta használatok történetek.

Vegyünk szemügyre ezek közül egy példát.

Az izsákfalvai volt urbéresék 621 holdnyi erdejében a hivatalos adatok szerint 50.000 köbméter fenyőfát döntött ki a szél; a fa 17·7 K-val lett eladva, melyből kereken 16 K-t vehetünk jövedelemadó alá esőnek, eszerint a volt urbéresék 1916-ban 800.000 K jövedelemmel bírtak. 1913-ban 8 holdnyi rendes évi vágás után jövedelmük 10.000 K-nál többre nem tehető. Ha tehát a javaslat értelmében a 800.000 K-ból csupán ezt a 10.000 K-t vonjuk le, 790.000 K után kellene 300.000 K hadinyereségadót fizetniök.

A kihasznált terület ebben az esetben 300 kat. holdra tehető, tehát körülbelül 40 évi vágásterületnek felel meg. Negyven évi jövedelmét értékesítette a birtokos egyszerre, hadinyereségadó alá tehát még a máskülönben 40 év múlva befolyó jövedelem is esik.

Ez felette igazságtalan. Az erdőgazdaság különleges természete, amely más üzemekkel nem vethető egybe, ezen a téren oly megoldást tesz szükségessé, amely ezt a nyilvánvaló igazságtalanságokat kiküszöböli.

A szigorú igazságosságnak az felel meg, ha csak az 1914., 1915. és 1916. évre eső rendes évi vágásterületek jövedelem-többlete után fizettetnék hadinyereségadó, vagyis példánkban a 300 hold letarolt területből csak $3 \times 8 = 24$ hold jövedelem-többlete képezne adóalapot.

Az Országos Erdészeti Egyesület felterjesztésében ezek után arra az esetre, ha a kormány ezt a teljesen igazságos álláspontot nem tenné magáévá, mint minimális követelményt

egy másik változatot is kidolgozott, mely azonban a pénzügyminiszter ur kedvező nyilatkozata után tárgytalanná válván, itt nem kell vele foglalkoznunk.

*

A *vagyonadóról szóló törvényjavaslatban* a legsúlyosabb aggályokat kelti fel egyesületünkben az a rendelkezés, hogy az erdők *forgalmi értéke* képezi az adóalapot. Ennek a rendelkezésnek ugyanis az alábbiak szerint igen messzemenő gazdaságpolitikai hátránya lehetne, amely a közgazdasági és nemzeti tekintetben egyaránt súlyos következményekkel fenyeget.

Erdőbirtokok eddig csak igen ritka esetben képezték adásvétel tárgyát, *kialakult forgalmi értékről tehát szó sem lehet*. Ily érték kialakulásának azonban másik akadály, még gyakoribb eladások esetén is, az, hogy az erdőbirtokok értékében talajminőség, fekvés és a faállományok igen változó minősége, kora és állapota szerint rendkívül nagy eltérések vannak. Nem lehet tehát egyszerűen a szomszédban történt eladásra hivatkozni, ha ilyen történetesen elő is fordult.

Erdőbirtokok értékbecslése, éppen a rendkívül változó és eltérő viszonyok miatt, igen bonyolult és gondos körültekintést igénylő feladat, amelyet csak szakképzett és tapasztalt erdőtiszt oldhat meg helyesen.

Az érték megítélésének nehézsége egyébiránt nem csupán az adókövetésnél közreműködő közigazgatási és pénzügyi közegeknél, hanem igen gyakran maguknál a birtokosoknál is jelentkezik vallomásuk tételénél.

Meggyőződésünk szerint tehát úgy a pénzügyi igazgatás, mint az adózó fél szempontjából szükséges, hogy az erdőben rejlő vagyon megállapítását *maga a törvényszöveg* valamely egyszerű és maradandó alpra helyezze és az adózó félnek biztosítékot nyújtson oly értékmegállapítások ellen, amelyek mellett a vagyonadó az erdő jövedelmével semmiféle elfogadható és jogos arányban sem áll.

Az erdő jövedelmezősége általában csekély, $2\frac{1}{2}$ —3%-ot ritkán halad meg, sokszor semmi. 0.5%-ig terjedő vagyonadó tehát súlyosabb teher az erdőre, mint az 5—6 és több százalékkal kamatozó egyéb vagyonra. A kincstári erdők értékét a kormány

működéséről szóló 1913. évi jelentés 218·4 millióban mutatja ki, jövedelmük 6·3 millió K, ami 2·8⁰/₀-nak felel meg. Ha tehát a jókarban levő állami birtok, aránylag csekély tőkeérték alapulvételevel, csak 2·8⁰/₀-kal kamatozik, mennyivel csekélyebb a többnyire rosszabb állapotban levő többi erdő jövedelmezősége. Letarolt területek, középkori erdők, a fontos hivatást betöltő véderdők egyáltalában nem nyújtanak jövedelmet.

Ha tehát tulcsigázott „forgalmi“ értékek alapján oly vagyoadót rovunk ki a birtokosra, amelyet az el nem viselhet, akkor reá nézve értéktelenné válik az erdőbirtok, attól szabadulni kényszerül.

S éppen ebben látjuk a törvényjavaslat jelen alakjának legnagyobb veszedelmét.

Az erdőbirtok kedvezőtlen termelési viszonyai és sokféle jóléti hatása miatt, amelyet a kopárosodás és a hegységi talaj lemosásának meggátlása révén kulturális és árvízvédelmi tekintetben, azután éghajlati és közegészségügyi vonatkozásban gyakorol, eddig a törvényhozásnak mindig különös támogatásában részesült.

Nem habozunk kijelenteni, hogy a vagyoadóról szóló törvényjavaslat jelen alakjában az első lépés ellenkező irányban.

Ha az erdő értékének évről-évre való újabb megállapításával a birtokost kiteszszük annak, hogy keveset vagy éppen semmit sem jövedelmező erdeje után a jövedelemmel mi arányban sem álló vagyoadót fizessen, akkor igen sok erdő lesz eladóvá s a nagy kínálat s ily viszonyok között csekély kereslet mellett az erdőbirtokok egész sora cserélne gazdát nyomott árak mellett. A jelenlegi birtokos helyébe a hegyvidéken elsősorban a *nemzetiségi bankok*, másodsorban egyéb, a pénz fokozott kamatoztatását hajszoló és adóztatás tekintetében amugy is lényeges előnyöket és kedvezményeket élvező pénzintézetek lépnének, amelyek vagyoadót nem fizetnek, de rendszeres erdőgazdaságot sem üznének, hanem a fakészletet, amint konkrét példák igazolják, gyorsan letarolva, a reájuk már csak tehert képező erdőtalajból okszerűtlen parcellázások útján igyekeznének szabadulni. Ezek nyomán pedig a hegységi talajok pusztulása, a kopárosodás, az árvíz halad.

Kérdéssé válnék a községek megélhetésének az erdőgazdaság részéről való állandó támogatása terményekben és munkaalakomban. A vidék elnéptelenedése, kivándorlás következnek be.

Ahelyett tehát, hogy a magyarság megerősödése és az alföldi hitbizományok áthelyezése érdekében újabb magyar erdőbirtokok keletkeznének az erdős hegyvidéken Beksics eszmájének értelmében, a vagyonadó, ha az erdő bizonytalan forgalmi értékén alapszik, odavezethet, hogy a ma még ott lévő magyar birtokos is pénzzé kénytelen tenni erdejét.

A vagyonadó, ha eddig nem jövedelmező erdőterületek után aránytalan nagyságban kell fizetni, a legokszertlenebb használatokra s ezzel erdőpusztításra vezet. Az a birtokos, kinek sok a letarolt területe és fiatal erdeje, erős legeltetés útján fog arra törekedni, hogy erdejéből mégis valamely jövedelmet zsaroljon ki, ha erdeje és annak talaja el is pusztul.

Akinek csak középkori faállománya van, idő előtt fogja a legjobb gyarapodásban lévő állományokat is kivágni a jövő nemzedékek rovására.

Hazánkban igen sok az olyan erdőbirtok, amely a múlt század 60—70-es évek nagy fahasználatai nyomán majdnem kizárólag középkori erdőkből áll. Ezek jövedelmet okszerűen még nem nyújthatnak, de rideg kereskedelmi szempontból nagy értéket lehet nekik tulajdonítani, leginkább ilyeneknél jelentkezik tehát aránytalan teherként a vagyonadó, pedig ezek a jövedelmet még nem hajtó birtokok *nem fényűzési vagyonok, hanem nagy nemzeti érdekek*, amelyek gondos kiméletet érdemelnek.

Az előadottak arra utalnak, hogy az erdőben rejlő vagyon nagyságának megállapítását valamely szilárd alapra fektessük, amely mindkét fél érdekeit kielégítheti és reális alapon nyugszik. Ebben az esetben is adó alá esik a jövedelmet nem nyújtó birtok, de elkerülhetők azok a nemzeti szempontból végzetes következmények, amelyek beállanak, ha a forgalmi értéknek az erdőbirtokra vonatkozóan felette bizonytalan alapján maradunk s amelyekre fenn reámutatni bátorokdtunk.

Ennek a szilárd alapnak keresésénél azonban másból, mint a hozadékból nem indulhatunk ki. A közelmúlt években átvizsgált s véglegesen ma sem lezárt földadókataszter oly el nem avult alapot nyújt, amelyet nézetünk szerint megnyugvással felhasználhatunk.

Azt hisszük, hogy teljesen méltányos megoldást ajánlunk, amidőn az erdőbirtok után fizetendő vagyonadó alapjául a bélye-

gekre és illetékekre vonatkozó törvények módosításáról egyidejűleg benyújtott javaslat 5. §-ában elfogadott harminczszoros kataszteri tiszta jövedelmet ajánljuk.

Tisztelettel kérjük tehát a vagyonadójavaslatba a következő új szakasz beillesztését:

§

Erdőbirtok adóköteles vagyonaként a kataszteri tiszta jövedelem harminczszorosa tekintendő.

A javaslatnak az erdőgazdaságra vonatkozó hatása magában a kormánypártban is élénk aggodalmakat keltett, melyeknek báró *Radvánszky* Antal, gróf *Széchenyi* Emil, báró *Solyomossy* Lajos, *Jákói* Géza, *Prónay* Jenő és *Lipthay* Béla orsz. képviselők adtak kifejezést.

Ennek megvolt az az eredménye, hogy *Teleszky* János pénzügyminiszter a hadinyereségadóra vonatkozóan kijelentette, hogy ha több évi jövedelem egyszerre folyik be, akkor hadinyereségadó alá csak a hadi évekre eső hányad fog vonatni. Ez megfelel az Országos Erdészeti Egyesület felterjesztésében legigazságosabbként megjelölt megoldásnak és remélhetőleg a gyakorlatban is érvényesülni fog.

A vagyonadóra vonatkozóan is megígérte a pénzügyminiszter ur, hogy a részletes vitáig gondolkozni fog azon, hogy a forgalmi érték az erdőbirtoknál mivel lenne pótolható.

Míg tehát a hadinyereségadóra nézve a pénzügyminiszter ur nyilatkozata elég biztosítékot nyújthat arra, hogy ott, ahol a háboru alatt a rendesnél több vágásterületet vagy az erdő egész fakészletét kellett kihasználni, a hadiadó csak a háborus évekre eső rendes vágásterülete vagy fa-tömege utáni jövedelemtöbblet alapján fog kivettetni, addig a vagyonadó kérdése lapunk zártakor tisztázottnak még nem tekinthető.

A Karsai-Pfister-Balassa-féle erdei függőpálya.

[Ismerteti: *Karsai Károly* Kassa város e:dőtanácsosa.

Afának kiszállítása az erdőtől az utolsó két évtizedben, különösen azonban a közelmúltban rendkívül terhes munkálatnak bizonyult. A szükséges fuvarerő hiánya miatt különösen az az erdővidék szenvedett, amelynek egész gazdasági berendezkedése a helyi fuvarerőn alapult. A legtöbb dombvidéki és előhegységi, de nem egy magashegység erdőgazdaságunk is ilyen. Ezek körletében még a mezőgazdasági termelés az uralkodó, amely a munka- és fuvarerőt az év hét hónapján át teljesen, a többi öt hónapon át pedig legalább részben leköti. Ez a vidék pótolja az alföld hiányzó munkaerejét, ez szenvedte meg leginkább a múlt század utolsó évtizedeiben megindult amerikai kivándorlást is.

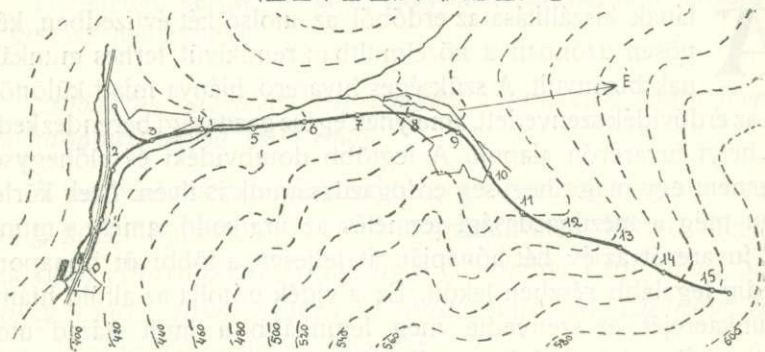
Mindezek az okok együttesen eredményezték azt, hogy a helyi fuvarerő nagy része eltűnt, a megmaradt rész pedig csak akkor ment az erdőbe, ha ez a munkája igen jó keresetet nyújtott s nem is volt tulságosan nehéz. De mert lova, ökre értékben napról-napra emelkedett, az ezen állatokkal való üzérkedés pedig — kisebb mérvű házi hizlalással kapcsolatban — szintén igen jó keresetté vált, a fuvarerő megmaradt kisebb része is vagy teljesen elmaradozott az erdei munkától, vagy előzőleg kifogástalan jó szállítási utak létesítését követelte, s lassanként érvényesítette azt a kívánságát is hogy a vágás terményei a veszélyesebb, többnyire meredek, nehezebben megközelíthető hegyoldalokról, mellékvölgyekből a fővölgyek aljára közelíttessenek s ő azt csak innen legyen köteles tovább szállítani. A megmaradt, de elégtelen fuvarerőnek a viszonyok által teljesen indokolt ezen követelése nem egy erdőgazdaságot a megoldandó kérdések egész tömege elé állította.

Ezek között a fa közelítésének kérdése többnyire a legnehezebben megoldható feladatok közé tartozott.

Kassa város erdőgazdaságában is ez okozta a legnagyobb gondot. A helyi munkaerő ezt a munkát nem ismerte, de elégtelen is lett volna, hiszen a vágatást is részben idegen munkaerővel végeztettük.

Czél szerű műszaki berendezések létesítésének tervével kellett tehát foglalkoznunk. Ilyennek ismertük fel a jelenlegi közleményem tulajdonképeni tárgyát képező erdei függővaspályát is. Létesítését

CSERMELYVÖLGYI FÜGGŐPÁLYA. HELYSZÍNRAJZA.

MÉRTÉK = 1:10000.

CSERMELYVÖLGYI FÜGGŐPÁLYA KERESZTMETSZETE.

MAXIMÁLIS ESÉSEK:

14-15 pont között = 420‰
13-14 " " = 360‰

Hosszméreték: 1:10,000
Magasság 1:1000

5. és 6. ábra.

s a vele való kísérletezést *Pfister József*, a faimpregnálás és fafestés terén régóta ismert német szaktársunk ajánlotta.

1913-ban két függőpálynak egyidőben való felépítését határoztuk el.

Az egyik Kassabéla község határában, a Nazinberg alatt elhúzódó Potoki és Simova völgyében létesült. Tulajdonképeni rendeltetése volt, hogy a Simova völgyben csusztatással összegyűjtött jegenyefenyőszéldöntvényeket a házi kezelésben tartott bélai, egykeretes gőzfűrészhöz szállítsa.

A másik Óruzsini község határában épült, s a kisruzsineki völgy felső részén lecsusztatással összegyűjtött nagyobb tömegű tűzifa leszállítását kellett lehetővé tenni.

Nazinbergi pálya.

Hossza: 2600 fm.

Összes építési költsége:

21.311 K 35 f. Ebből esik egy kilométerre 8208 K.

A \perp alaku vastartók keresztiszelvénye 8 mm bordavastagság mellett 70/70 mm, hossza: 7·75—6·35 m.

Az építési költség egy folyóméterre eső 8·208 K összege következőképen oszlik meg:

1. \perp vastartók	4·023 K
2. Felfüggesztési anyagok	0·980 "
3. Pályaépítés munkadíja	1·485 "
4. Szabadalom	0·385 "
5. Szállítási berendezések	1·335 "
Összesen	8·208 K

A pálya emelkedése: 15‰-től 120‰-ig (pro mille).

Az óruzsini pálya.

Hossza: 3344 fm.

Építési költsége: 20.983 K 35 f.

Esik egy kilométerre: 6327 K.

\perp alaku vastartók keresztiszelvénye 7 mm bordavastagság mellett 60/60 mm, hossza: 4·80—6 00.

Az építési költség következőképen oszlik meg folyóméterenként:

1. \perp vastartók	3·313 K
2. Felfüggesztési anyagok	0·883 "
3. Pályaépítés munkadíja	0·619 "
4. Szabadalom	0·500 "
5. Szállítási berendezések	0·957 "
5. Egyéb költségek	0·055 "
Összesen	6·327 K

A pálya emelkedése 22⁰/₀₀-tól 155⁰/₀₀-ig (pro mille).

A költségek percentualis számítása mindkét pályára együttesen a következőképpen alakul ki.

1. Vastartók, a bordára autogén forrasztással megerősített felfüggesztési és az egyes tartókat eszközlő u. n. kapcsoló lemezekkel együtt 51⁰/₀.
2. Felfüggesztés anyagok és pedig: abroncsok, kengyelvasak, horgok, szegek, kapcsolók, szerszámok és sinkötőlemezek, csavarokkal 13⁰/₀.
3. Szabadalmi díj 5⁰/₀.
4. Szállítási berendezések: fékkocsik, szerelvényrudak, csillék 16⁰/₀.
5. Különféle egyéb költségek 1⁰/₀.
6. Pályaépítés költsége 14⁰/₀.

Ezeket a pályákat Kassa szab. kir. város törvényhatósága részéről kiküldött bizottság felülvizsgálta s jelentésében a következőket sorolja fel:

„Az erdei függőpálya, mint közlekedési és szállítási eszköz Kassa város erdőterményt szállító berendezései közé kifogástalanul fog beilleszkedni, alkalmazása egyes helyeken előnyös, sok helyen azonban nélkülözhetetlen lesz, különösen most, amikor a fuvari és munkaerő a minimumra csökkent.

Előnyei között említendő:

1. Az építés olcsósága.
2. Használhatósága kedvezőtlen fekvésű, jelentékeny eséssel bíró terepen, különösen közlekedési célokra.
3. Zavartalan üzeme, mely száraz és nedves időjárás mellett télen, nyáron lehetővé teszi a szállítást.
4. A szállítás olcsósága.“

Sajnos, hogy a fenn kimutatott folyóméterenkénti építési költség olyan adat, amely a jelenlegi viszonyok között, a háboru által előidézett nagy drágaság miatt már meg nem felel, 80—100⁰/₀-os emelkedésével már számolnunk kell.

Miinthogy súlyt helyezek arra, hogy ilyen pályákat minden szakember maga építhessen, a munkák leírásával kissé részletesebben kívánok foglalkozni.

Az előzetesen, pontos rajzok alapján megrendelt vasalkatrészek megérkezése előtt hozzáfoghatunk a farészek termeléséhez. Ezek: a hossztartók, amelyek a vastartók függenek, a lábak és a merevítők.

A hossztartók tetszés szerinti hosszúságu, lehetőleg tartós fa-fanemből termelt, felső végükön 12—15 *cm*, az alsón 20—25 *cm*.

vastag szálfák, amelyek döntés után lehántatnak. Ahol lehetséges, tölgyfából termelendők, de a jegenyefenyő, bükk, nyár is megfelel. Utóbbiak azonban 4—5 évnél hosszab ideig nem tartanak.

A hossztartók egyik leglényegesebb alkatrészét képezik a függő-pályának, mert a vastartókkal együtt hordják a terhet, kicserélésük pedig nehéz és költséges.

A lábak 3—3·5 *m* hosszú rudak, bárminő fanemből készíthetők, kérgezetlenül is alkalmazhatók, de előnyösebb őket a kerékgyártók módszere szerint megkarikázni, vagy legalább is itt ott bevágni. Vastagságuk 12—20 *cm*.

A merevítők szintén bármilyen rendelkezésre álló fanemből termelhetők, 2—3 *m* hosszban készíttetnek elő, s a lábakhoz hasonlóan megkarikáztatnak.

Vastagságuk 8—13 *cm*. A lábak és merevítők bármikor könnyen és olcsón kicserélhetők.

Ezeket az építési anyagokat czélszerű a szomszédos erdő-részetekből előhasználat gyanánt kiszedni, azonnal a pálya vonalára szállítani, s ott úgy felosztani, ahogy beépítés alá kerülnek.

A pálya építése aluról felfelé haladólag történik. Iránya, esése a terephez alkalmazkodik. Legczélszerűbb a völgy alján vezetni, mert a szállítandó fatermést itt a legkönnyebb összegyűjteni. Görbületei, ívei a völgyfenék alakulásához alkalmazkodnak. Tíz méter hur hosszánál azonban a hur magasság legfeljebb egy méter lehet. Az egymásba kapcsolódó ivenk a lehetőséghez mértén kerülendők, tehát két ellentétes iv közé minél hosszabb egyenes szakaszt kell közbeiktatni. Nagyesésű pályáknál (50—80⁰/₀₀ felett) az ivenk elhelyezésére már nem kell különös figyelmet fordítani, mert ezek a surlódást fokozzák, kisebb esésnél azonban a saját súlyával lefelé haladó vonatot éppen ezért megállíthatják.

Az ellenesések teljesen kiküszöbölendők.

A lábak a hossztartó két végét támasztják alá, s úgy alakíttatnak ki, hogy felső végük a hossztartó alsó felére előzetesen reá szegezett kengyelvasba beférjen és egyuttal a hossztartóhoz simuljon. A felállításkor a megfelelő hosszra levágnak.

A hossztartó vastagabb vége az alacsonyabb fekvésű oldalra kerül; a kengyelvas a tartó végeitől 50 *cm*-re alkalmazandó.

A következő lábpár oly távolságban követi az előbbit, hogy a hossztartók legalább egy méter hosszban egymás fölött átérjenek.

Amint a pálya faváza, amelyet horgokkal, kapcsokkal lazán összekötünk, hosszabb darabon már elkészült, hozzáfogunk a vastartók felfüggesztéséhez. Ennek első munkája, hogy a felfüggesztő abroncsokat a vastartók lemezeihez kapcsoljuk.

Ily célból lemezek és abroncsok a megfelelő helyen át vannak lyukasztva, s a kapcsolás anyás csavarok segélyével történik. Ezután oly magasra emeljük a vastartót, hogy alatta ember, ló járni tudjon, s a felfüggesztő abroncsokat egy-egy szöggel lazán a hossztartóhoz szögezzük. A vastartók összekötése a már említett kapcsoló lemezek segélyével történik. Ezek és a vastartók — egyik vége két oldalán két-két helyen — át vannak furva; az összekötést súlyesztett fejű erős csavarokkal eszközöljük. Azonban a csavarokat most csak lazán huzzuk meg.

Mindezeket a munkákat értelmes, ügyes erdei munkásokkal is el lehet végeztetni; kellő irányítás mellett kifogástalanul dolgoznak.

A nehezebb, több gondosságot kívánó munka a pályának a vízszintes és függőleges síkban való kiegyenlítése, az ivék kialakítása, a vastartók hideg hajlításával, tökéletes illesztésével. Utóbbi munkálatokat az összes csavarok teljes meghuzása, a felfüggesztő abroncsok leszögezése, a merevítők és közbenső lábak elhelyezése követi. Ezzel egyidőben történik a hossztartók és lábak vaskapcsokkal és hosszú szögekkel való megerősítése és a vastartók éleinek lereszélése, hogy a gördülő csilléknek semmi sem álljon útjában.

Ezen munkálatokhoz már gyakorlat kell és a pálya természetének, szállítási üzemének ismerete. Ügyes lakatos, vagy kovács erdőmérnöki vezetés mellett, könnyen és gyorsan elsajátítja a szükséges tudnivalókat.

A szállítási üzemhez csillék és fékkocsik szükségesek. A csillék négy kis kerékkel felszerelt kocsik, szerkezetük a fényképeken látható.

Ezek segélyével a szállítandó fát a vastartókra felakasztjuk, ahol azok a teher súlyától hajtva lefelé gördülnek.

A fékkocsi a sebesség szabályozására szolgál. A fékezést a fékezőkar segélyével egy ember teljesíti, aki a megterhelt vonattal együtt halad lefelé a pályán, a fékkocsiban ülve. Magát a fékezést a vastartók bordájához surlódó két, szögekkel kivert fatuskó teljesíti.

Ily módon a nazinbergi pályán 326 *fm* hosszú s 18 köbméter jegenyefenyőfát tartalmazó vonatot is teljes biztonsággal lehetett a legnagyobb esésű helyeken megállítani s tetszés szerinti sebességgel lehozni.

A szál- és rönkfa felfüggesztése a csillékre lánczok segítségével történik; a szálfa két végét ugyancsak erős lánczok kötik össze egymással és a csillékkal is, utóbbiak ily célból elől, a közepén és hátul erős vashoroggal vannak felszerelve. A lánczok vaskampókkal, u. n. ácskapcsokkal lesznek a felterhelt fához rögzítve.

A nazinbergi pályán naponként 4—4 vonatot sikerült lehozni, összesen 30—40 tömörköbméter fatömeggel, egykeretes gőzfűrésünk rönkövel való ellátása tehát állandóan biztosítva volt.

A ruzsini pálya tüzifaszállításra szolgált. A csillék közé szerelvényrudak kapcsolattak, utóbbiakra sodrott vashuzalkarikák közé rakták a tüzifát, miként az a fényképen tisztán látható.

A pályára való felrakás és a lerakás egyszerű, gyors és elég olcsó munka.

Hosszánál a felrakáshoz 4—6 ember elegendő, mert a szálfaakat magasra emelni nem kell. Czélszerű emelő-berendezésekkel ezt a munkát könnyebbé és olcsóbbá lehet tenni. A lerakás a vaskapcsok kiemeléséből és a lánczoknak lefüggesztéséből áll, 2—4 ember elvégzi.

Nazinbergi pályáknál a rönktéri munkások teljesítették az utóbbi munkát s az egyes szálfaakat és rönköket közvetlenül a rönkszállító kocsira terhelték, hogy mindjárt a szálfatérre, vagy a fűrészhez tolják ki.

Tüzifánál a felterheléshez legfeljebb 4 ember, a leterheléshez pedig 2 ember kell. Előbbiek a fának a pályához való közelítését is végzik, hogy a felterhelés gyorsan menjen, utóbbiak a fa kirakását is, a pálya két szélén.

A leszállítás a fékező munkája, aki a felterhelés befejezése után a fékkocsiban helyezkedik el s a fékkar segítségével megnyitja a féket, amíg a vonat megindul. Ezután már csak arra ügyel, hogy a sebesség a gyorsan járó gyalogos sebességét meg ne haladja.

A szál- és rönkfa szállítása a nazinbergi pályán a fel- és lerakással együtt köbméterenként 2:50—4 koronába, a tüzifáé a ruzsini pályán ürméterenként 0:85—1:20 koronába került.

A szerelvény visszaállítására legegyszerűbb és legolcsóbb lovat használni. Rendszerint egy ló elegendő, csak az igen nagy esésű pályákhoz szükséges kettő, amelyeket egymás elé kell befogni.

A fékező a felrakás helyére gyalog megy vissza, mert egyik fontos kötelessége eközben a pályát felülvizsgálni, a keletkezett kisebb hibákat kiigazítani, a meglazult csavarokat meghuzni, vagy a hiányzókat pótolni.

*

A nazinbergi pályának 1540 *fm* hosszú részét ujabban áthelyeztük a Kassa felé hajló Csermelyvölgybe, ahol egy vágásban 6000 *ürm*³ tűzifa várt leszállításra, melyhez a háboru következtében megcsappant fuvaerő miatt hozzá sem lehetett nyulni, mindaddig, amíg leközelítésének kérdése a függőpálya áthelyezésével megoldást nem nyert.

Igen nagy nehézségekkel kellett megküzdeni, az esés részletenként nagyon változó volt s 420 pro millre is emelkedett. A függőpálya kipróbálására tehát itt kedvező alkalom kínálkozott. A közleményhez csatolt fénykép-reprodukciók mind erről a pályáról vették, a helyszínrajz és keresztelvény szintén.

Egyuttal tapasztalatokat szereztünk a pálya-áthelyezés költségeiről is, bár ezek nem lehetnek mindenben irányadók, mert az áthelyezés munkálata az 1915. év augusztus—október hónapjaiban történt, a munkabérek és anyagárak emelkedése tehát már nagyon jelentékeny volt. Az áthelyezett pálya hossza 1540 *fm*, az áthelyezés költsége 5673 K 31 f, *km*-ként tehát 3684 K. Összes emelkedése 197·7 *m* (20—420^{0/00}, átlag 129^{0/00}).

A költségek következőképen oszlanak meg:

1. A 2600 <i>fm</i> hosszú nazinbergi pálya leszerelése	249·73 K
2. Az 1540 <i>fm</i> új pálya alkatrészeinek átszállítása 10 <i>km</i> távolságra, a csermelyi pálya alsó végén épített műhely és munkásszoba anyagainak szállításával együtt	626— K
3. Az új pálya felállítása, a műhely és munkásszoba építési költségeivel együtt	3972·58 K
4. Szabadalmi díj	825— K
Összesen	5673·31 K

Üzembe helyeztetett 1915. október hónapban, s ettől az időtől kezdve szakadatlanul működik. A leszállított tűzifa mennyisége ma már több mint 6000 *ürméter*.

Üzemben tartásához szükséges egy fékező 5 K bérrel

1 kocsis és 4 felrakó munkás 4 K-val = 20 K „

2 lerakó gyerek 3 K bérrel = ... 6 K „

2 ló a szerelvény visszaszállításához ... 10 K „

Összesen ... 41 K bérrel.

A fordulatok száma: a pálya alsó részeiről 8—10, a legfelső végétől 6—8; ez függ a munkanapok hosszától, az időjárástól, valamint az esetleges üzemzavaroktól.

A pálya alsó és középső részéről 10 szerelvényrudon, a felső részéről csak 8 rudon történik a szállítás.

A felterhelhető famenyiség 6—10 ürm^3 , átlagban nem több 7 ürm^3 -nél. A napi leszállítás tömege 40—50 ürméter .

Ezen nagy esésű pálya a fék erősebb szerkezetét és a csillék golyós csapágyakkal való felszerelését tette szükségessé.

Az ismertetett függőpályákon üzembehelyezésük óta üzemzavarok gyakrabban fordultak elő, ami természetes is, mert a szállítási rendszer egészen új, minden alkatrészt a szószoros értelmében ki kellett próbálni. Azonban olyan baleset, amelyben ember is megsérült, csak egyetlen egy, s ez is jelentéktelen volt.

Mint minden új találmánynál, itt is kezdetben sok nehézséget kellett leküzdeni, különösen a fék és a csillék szerkezete és egyes alkatrészeinek méretezése változott többször. Ennek a két alkatrésznek jóságától függ a pálya biztos és olcsó üzeme, s csak a legjobb minőségű anyaggal és tökéletes szerkezettel lehet boldogulni.

A vastartók felügesztő lemezeinek autogén-forrasztása ellen is lehet érveket felhozni. Ez azonban csak jelentékeny költségemeléssel küszöbölhető ki. Ha a pálya egyenlő hosszúságú vastartókból épül, ami, sajnos, a mi pályáinknál nincs meg, mert ilyen vastartókat nem lehet hamarjában kapni, úgy az autogén-forrasztás hibái bajt nem okoznak, mert könnyen észrevehető, s egyenlő hosszú vastartók mellett a hibás forrasztásuk kicserélése könnyű és gyorsan elvégezhető munka.

*

A napról-napra s mindinkább fokozódó szállítási mizeriák, valamint az e téren szerzett tapasztalatok igazolják, hogy az erdőgazdaságnak szüksége van olyan szállítási eszközre, amely az értékes

haszonfának az erdőből rongálás és veszteség nélküli kihozatalát teszi lehetővé, mert a jelenlegi s még folytonosan emelkedő faárak mellett a fának a töréstől és repedezéstől való megóvása fontos érdek. A csusztatást, a föld és facusztató pályákon való szállítást nem egy helyen a jó faminőség megóvása céljából ki kell küszöbölnünk. A tűzifánál nem egy esetben szívesen alkalmaznók az előbb jelzett közelítési módokat, de a hely, a fekvés, kicsiny lejt kedvezőtlen klíma, rövid tél, munkáshiány lehetetlenné teszi alkalmazásukat.

Mindezen esetekben úgy vélem, célszerű és indokolt a leírt függőpálya alkalmazása, ha egyébként a gazdálkodás keretébe beilleszthető.

A tökéletesebb szállítási berendezéseket, az ugynevezett műszaki pályákat az erdőben sem nélkülözhetjük többé s meg kell szünnie annak az idegenkedésnek, melylyel az erdészet irántuk eddig viselkedett. Ha ezt nem tudjuk leküzdeni, saját gazdasági ágazatunkban idegen műszaki elemek fogják kezünkől a vezetést és irányítást kiragadni, s mi a második helyre szorulunk. Azok az idők, amikor a fatermeléshez és szállításhoz csak sok munkás, s néhány igazán ügyes és élelmes fakereskedő kellett, megszűntek s remélem, nem is fognak többé visszatérni. Nekünk nem szabad megelégednünk az erdőfelujítás bár igen szép munkájával, hanem ki kell terjesztenünk működésünket a fatermelés ésállítás egész területére. Ez a működési tér, melytől még most is távol szeretünk maradni, igen szép eredményekkel kecsegtet.

Végül még szükségesnek tartom megemlíteni, hogy az erdei függőpálya magyar és osztrák szabadalom, mely 4 tagu alkalmi társaságnak tulajdona. A társaság igazgatói teendőit cikkiró látja el, aki az építéshez szükséges felvilágosítással, tervvel és költségvetéssel szívesen áll az érdeklődők rendelkezésére.

KÜLÖNFÉLÉK.

Halálozás. *Bihari* Ödön m. kir. főerdőmérnök, az Országos Erdészeti Egyesület rendes tagja Besztercebányán elhunyt.

Gróf *Szögyény-Marich* László földbirtokos, sok éven át berlini nagykövetünk, az Országos Erdészeti Egyesület alapító tagja csóri birtokán (Fejér m.) 75 éves korában június hóban elhunyt.

Béke hamvaikra!

Rövid hírek a hadbavonult erdőtisztokról. *Koprics* András kir. erdőmérnökgyakornok, cs. és kir. tart. utászhadnagy, a Signum laudist, *Schwantzer* Gusztáv m. kir. segéderdőmérnök, m. kir. tart. honvédhadnagy a hadi diszitményes 3. osztályu katonai érdemkeresztet, *Zsurilla* Pál kir. segéderdőmérnök, cs. és kir. tart. hadnagy a Signum laudist kapta.

Binder Béla m. kir. főerdőmérnök, aki jelenleg a VII. hadtest műszaki tanfolyamán oktató tiszt, az ezüst Signum laudis kitüntetésében részesült.

Déry Károly m. kir. segéderdőmérnök (Kolozsvár) olasz hadifogságba esett.

A felmentések meghosszabbítása és a talpfa- és bányafa-készletek zár alá helyezése. A honvédelmi miniszter ur idei 11900. számú rendeletével a tűzifa, bányafa, talpfa, cellulózefa, faszén, mű- és haszonfa termelésénél és ezek szállításánál, ugyszintén a gőzfürészeknél és tűzifanagyvágóknál, továbbá az erdészeti építkezéseknél alkalmazott, a honvédelemügyi vagy a hadügyi miniszter ur által meghatározott időre felmentett, népfölkelésre

500 év óta gyógyitanak csuzt, köszvényt, ischiast stb.

Trencsénteplicz

radioaktiv kénes hőforrásai és iszapfürdői. Szállodák fürdőkkel egybeépítve, azért egész éven át nyitva. Hidegvizgyógyintézet. Diétetikus konyha. *Uj fürdők. Uj szállodák. Uj iszapfürdők.* Házikurához: Kénes iszap- és vizszétküldés.

Az Országos Erdészeti Egyesület tagjai és azok hozzátartozói a június 15-től szeptember 1-ig terjedő idő kivételével napi 8 koronáért szobát, ellátást, fürdő- vagy iszapkezelést kapnak. Aki ezt a kedvezményt nem veszi igénybe, de a fürdőigazgatóság házaiban lakik, a lakásnál és fürdőknél 50% kedvezményt élvez. Iszapszétküldésnél 10%.

kötelezett erdőgazdasági munkásokat, fuvarosokat és alkalmazottakat, üzemi tisztviselőket, munkafelügyelőket, gépészeti személyzetet, valamint az említett faanyagok termelőit, akiknek felmentése idei június hó 30-án, vagy június 30-a és szeptember 30-a között lejárna, idei október hó 1-ig hivatalból felmentette, illetőleg felmentésüket ezen időpontig meghosszabbította. Érdeklődők bővebb felvilágosítást a főszolgabíróknál kaphatnak.

A m. kir. miniszterium 1916. évi 1972. M. E. számú rendelete szerint (Budapesti Közlöny 1916. június 27. sz.) a talpfa- és bányafakészletek folyó hó 8. napjáig be voltak jelentendők s folytatólag minden hó 8-áig az előző hónap utolján mutatkozó állapot szerint újra bejelentendők s egyuttal ezek a készletek zár alá is vétettek.

A bejelentőlapon, amely a községi előljáróságok után beszerezhető és közvetlenül a kereskedelemügyi minisztérium IV. szakosztályához (Budapest, I., Lánchíd-u. 1—3. sz.) küldendő be, a talpfák méretek szerint elkülönítve vannak feltüntetve, a bányafa azonban nincs közelebről körülírva. Azt hiszszük, hogy ez az utóbbi hiány jórészt hatálytalanná teszi az összeírást s valószínűleg onnan ered, hogy kereskedelemügyi minisztérium, amelytől a kezdeményezés kiindul, előzetesen nem értesítette szándékáról a földművelésügyi minisztériumot.

Ugy véljük tehát, hogy ez ügyben kiegészítő rendelkezéseket is várhatunk.

A Magyar Mérnök- és Építész-Egylet 1914. évi Hollán-pályadíjainak egyikét, amint örömmel értesülünk, bágyoni Szabó Endre m. kir. erdőmérnök nyerte el „sztereofotogrammetria állásáról“ szóló, az egylet közlönyében megjelent cikkelyéért, mely a bíráló bizottság jelentése szerint „szerzőjének mélyreható elméleti és gyakorlati tanulmányairól tesz tanuságot s érdeméül szolgál az a körülmény is, hogy a geodézia egyik újabb s általánosan legkevésbé ismert ágazatáról nyújt szakavatott és bőséges tájékoztatást“. Mindig örvendetes jelenség, ha a magyar erdőtisztí kar tagjai saját szűkebb működési körükön kívül is érvényesülnek. Saját magukon kívül szakmájuknak is megbecsülést szereznek ezzel.

Az ártéri erdők kérdésében lefolyt s már lezárt vita tárgyában *Majerszky* István m. kir. erdőmérnök ur még annak közlésére kért fel, hogy amidőn ő az Erdészeti Lapok folyó évi 119. oldalán

8—9 fokos vizről tett említést, nem a víz hófokáról volt szó, hanem a vizmagasságot jelző mércze fokairól (hydrograd-fok).

Állami erdei facseteték adományozása. Az állam által fenntartott erdei facsetetekertekből az 1916. év őszén és az 1917. év tavaszán a facsetetefeleslegeket, mint az előző években, úgy most is szét fogják osztani az eziránt folyamodó birtokosoknak. Szétoztásra csakis erdősitésre alkalmas 1—2 éves lombfa- és 2—3 éves fenyőfacseteték kerülnek s a cseteték szétküldése tavasszal, rendszerint márczius hóban, őszszel pedig október és november hónapokban fog megtörténni. Az érdeklődő közönség tájékoztatására kiemeljük, hogy miután az állami erdei facsetetekertek csetetékészleteit ezentul nem a földmívelésügyi minisztérium erdészeti főosztálya, hanem az illetékes kir. erdőfelügyelőségek és

PÖSTYÉN

A HÁBORU DACZÁRA NYITVA

Az összes FÜRDŐK,
az összes SZÁLLÓK

teljes üzemben. Normális
vasuti forgalom (Budapest-
ről 3¼ óra közvetlen gyors-
vonattal). * * * * *

Egyesületünk tagjai az
eddig kedvezmények-
ben most is részesülnek.

a m. kir. állami erdőhivatalok együttesen osztják ki, ennél fogva a csemeték adományozása iránti folyamodványokat mindenkor közvetlenül az illetékes kir. erdőfelügyelőségénél kell benyújtani. Az őszi erdőültetésekhez kért csemetéket, illetőleg az egy koronás bélyeggel ellátott kérvényeket legkésőbb 1916. évi július hó 31-ig, az 1917. évi tavaszi ültetésre kértéket illetőleg pedig 1916. évi november 14-ig kell az illetékes kir. erdőfelügyelőséghez benyújtani. A facsemeték kiosztására vonatkozó részletesebb tudnivalókról szóló hirdetményt a m. kir. állami erdőhivataloknál és erdőfelügyelőségeknél bárki megkaphatja.

Az adományozás részletes feltételeire nézve utalunk a korábbi évfolyamainkban közzétett kimerítő hirdetményekre (Legutóbb 1915. évi XI—XII. f. 308. l.).

Budapest főváros élelmiszerárúsító üzeme (IX., Soroksári-ut 58.) árajánlatokat kér vadra vonatkozóan, amelyet napi áraikon is kész leköttni. Ajánlati ürlapot a üzemvezetőség szivesen küld.

VÁLTOZÁSOK ÉS KITÜNTETÉSEK AZ ERDÉSZETI SZOLGÁLAT KÖRÉBŐL.

(Kérjük az uradalmak t. vezetőségeit, hogy erdőtiszti létszámukban beálló változásokról bennünket levelező-lapon értesíteni sziveskedjenek.)

Földmivvelésügyi magyar miniszterem előterjesztésére megengedem, hogy Rézbányai *Marossy* Ferencz főerdőtanácsos végleges nyugalomba helyeztessék és ebből az alkalomból sok évi hű és hasznos szolgálatai elismeréséül neki a miniszteri tanácsosi címet adományozom.

Kelt Bécsben, 1916. évi május hó 27-én.

FERENCZ JÓZSEF s. k.

BÁRÓ GHILLÁNY IMRE s. k.

*

A m. kir. földmivvelésügyi miniszter *Riesz* László m. kir. erdőtanácsost, sok éven át teljesített hasznos szolgálatainak elismerése mellett, saját kérelmére végleges nyugalomba helyezte.

*

A m. kir. földmivelésügyi miniszter áthelyezte *Temesváry* Béla m. kir. főerdőtanácsost Bustyaházáról Besztercebányára, *Nagy* Károly m. kir. főerdőtanácsost pedig Kolozsvárról Bustyaházára s megbizta előbbit a besztercebányai m. kir. erdőigazgatóság, utóbbit pedig a bustyaháza m. kir. erdőhivatal vezetésével.

A m. kir. földmivelésügyi miniszter áthelyezte *Röhrich* Márton m. kir. főerdőtanácsost Zsarnóczáról Szászsebesre s megbizta a sugági, bisztrai és gotuli m. kir. erdőgondnokságokra nézve a gazdaság felügyeletével és irányításával járó teendők ellátásával.

A m. kir. földmivelésügyi miniszter áthelyezte *Kaufmann* Béla m. kir. erdőtanácsost Facsádról Kolozsvárra (központi szolgálathoz), *Früstök* István m. kir. erdőmérnököt Lipótújvárról Facsádra (erdőgondnoknak), *Jahn* Rezső m. kir. segéderdőmérnököt pedig Bustyaházáról Liptóújvárra (központi szolgálathoz).

A m. kir. földmivelésügyi miniszter áthelyezte *Böhm* Vilmos m. kir. erdőmérnököt Jálnáról Zólyomba (erdőgondnoknak), *Szecsódy* József m. kir. erdőmérnököt Kapnikbányáról Jálnára (erdőgondnoknak) és *Fromm* János m. kir. erdőmérnököt Szvarinból Kapnikbányára (erdőgondnoknak).

A m. kir. földmivelésügyi miniszter áthelyezte *Zachár* Mihály m. kir. erdőmérnököt Bustyaházáról Kolozsvárra, a kolozsvári m. kir. erdőigazgatóság központi szolgálatához.

A m. kir. földmivelésügyi miniszter áthelyezte *Erdey* János m. kir. erdőmérnököt Lugosról Kossóra (erdőgondnoknak), *Mauksinszky* Gyula m. kir. segéderdőmérnököt pedig Ungvárról Németmokrára (erdőgondnoknak).

A m. kir. földmivelésügyi miniszter *Zseleznyák* Leó m. kir. segéderdőmérnököt saját kérelmére Nagybányáról Lugosra helyezte át.

A m. kir. földmivelésügyi miniszter áthelyezte *Lorge* Emil m. kir. segéderdőmérnököt Szászsebesről Mocsolyástelepre erdőgondnoknak.

A m. kir. földmivelésügyi miniszter áthelyezte *Melcsiczky* Pál kir. főerdőmérnököt Svetirokról Vinkovcra (pénztári ellenőrnek), *Maier* Béla kir. erdőmérnököt Novskaról Zagrebbe (az erdőigazgatóság központi szolgálatához),

Munteanu Amadeus kir. erdőmérnököt Mrkopaljról Zagrebbe (az erdőigazgatóság központi szolgálatához), *Ott* Károly kir. erdőmérnököt Vinkovciról Mrkopaljra (erdőgondnoknak), *Masztics* Gusztáv kir. erdőmérnököt Ivanskarol Vinkovcira (az erdőrendezéségi és építkezési ügyek intézéséhez), *Volczer* Árpád kir. segéd-erdőmérnököt Pitomačáról Novskara (erdőgondnoknak), *Holtz* János kir. segéd-erdőmérnököt Vinkovciról Ivanskara (erdőgondnoknak), *Lončar* Illés kir. erdőmérnökgyakornokot pedig Zsarnóczáról Svetirokra (erdőgondnoknak).

*

Stenczinger Ede, az antalóczi uradalom erdésze főerdészsé lépett elő.

Az Országos Erdészeti Egyesület pénztáránál teljesített befizetések 1916. évi június hóban.

A rövidítések magyarázata :

Az ákácza monografiája	--- -- = Am.	Hirdetési díj az E. L.-ban	--- -- = hd.
Alapítványi kamat	--- -- = ak.	Hirdetési díj az „Erdő”-ben	--- -- = Ehd.
Alapítványi tőketörlesztés	--- -- = att.	Hirsch Istvánné, szül. Krafft Anna segélyalapítvány	--- -- = H. I. a.
Áltiszti segélyalap	--- -- = Asa.	Időközi kamatok (takarékpénztári)	--- -- = ik.
Átutó bevétel	--- -- = áb.	Kedvezményes lapdíj	--- -- = kld.
Báró Bánffy D. alapítvány	--- -- = BBa.	Képzésalapítvány	--- -- = k. a.
Bedő Albert alapítvány	--- -- = BAA.	Külföldi fajok tenyésztése	--- -- = Kft.
Bükküzifa romlása stb.	--- -- = Btr.	Lakbér	--- -- = lb.
Egyéb bevétel	--- -- = Egy.	Lapdíj (Erd. Lapok)	--- -- = ld.
Erdői facséméték nevelése	--- -- = Ecs.	Legelő-erdők berendezése	--- -- = M. L.
Erdészeti Géptan	--- -- = Egt.	Magyar Erdészeti Oklevéltár	--- -- = EOT.
Erdészeti Lapok egyes füzetei	--- -- = EL.	Népszerű növénytan	--- -- = N. Nvt.
Erdészeti Növénytan II. rész	--- -- = Nvt. II.	Perköltség	--- -- = Prk.
Erdészeti rendeletek tára	--- -- = Ert.	Postaköltség	--- -- = pk.
Erdészeti zsebnaptár	--- -- = Npt.	Rendkívüli bevétel	--- -- = rb.
„Erdő” című lap	--- -- = Eld.	Rendszeres növénytan I. R.	--- -- = Rt. I.
Erdőbecslés tan II. kiadás	--- -- = Ebt.	Rokkant segélyalap	--- -- = Ra.
Erdőőr	--- -- = Eö.	Szantner Gyula	--- -- = Sza.
Erdőrendezést (Bel.)	--- -- = Rz.	Szálló Erdők Berendezése	--- -- = Szeb.
Erdőrendezést (Fekete)	--- -- = Rzf.	Székesfehérvári ism. alap	--- -- = Sz. i. a.
Erzsébet királyné alapítvány	--- -- = E. a.	Tagsági díj	--- -- = td.
Értékpapírok kamatai	--- -- = Ék.	Tangens-táblázatok	--- -- = Tt.
Értékezesek az erdőrendezés köréből	--- -- = Ee.	Gr. Tisza Lajos-alapítvány	--- -- = TLa.
A fenyőfélék fájának összehasonlító szöveveana	--- -- = Fösz.	Titkári nyugdíjalap	--- -- = t. ny. a.
Fából készült cukor és alkohol	--- -- = Fcza.	Tölgy és Tenyésztése	--- -- = Töt.
Hadísegély	--- -- = Hdsg.	Wagner Károly alapítvány	--- -- = WKa.
Hazánk házi faipara (Gaul Károly)	--- -- = H. F.		

Alberti János td. 32.—. Ambrózy Román td. 24.—. Barsy Árpád td. 32.—. Biró Zoltán td. 8.—, + td. 8.—. Boeriu Virgil td. 16.—. Besztercei erdőig. hd. 108·38. Berwald Emil td. 16.—. Böhm József td. 16.—. Besztercebányai erdőig. hd. 19·80. Bóna Endre td. 8.—. Balázs Dániel hd. 17·35. Csanády Attila td. 60·50. Craus Géza att. 8.—. Cservenka Lajos npt. 2.—, pk. —45, Ra. 7·55. Dubravszky János ld. 16.—, npt. 6.—. Diósy Dezső td. 10.—. Deák Ferencz ld. 4.—. Erős Rezső npt. 2.—, pk. —45. Ernyey Károly td. 8.—. Az „Erdő”-re 909·11. Földhitelintézet ék. 799.—. Furmann Antal td. 20.—. Faller József ak. 14.—. Földmiv. min. hd. 20.—, Ert. 24.—, pk. 1·56. Fellner N. npt. 3.—. Fínke Mihály td. 32.—. György Endre att. 400.—. Györy Géza npt. 2.—, pk. —45. Gösswein Lajos td. 16.—. Hyna Ottó td. 16.—. Héjas Kálmán td. 6.—. Hoffmann Jakab npt. 2.—. Hajdu Dezső td. 48.—. Hammer Károly ak. 45.—. Hermann Lajos npt. 2.—, pk. —12. Hódossy Sándor npt. 3.—. Halász József td. 16.—. Henrich Győző td. 16.—. Hertelendy József td. 16.—. Halmi László td. 16.—. Hoffmann Sándor att. 40.—, ak. 5.—. Hauser Margit lb. 200.—, üb. 1.—. Ivancsó Bertalan td. 16.—. Istvánffy József td. 40.—. Iszapi Gyula td. 16.—. Katona István npt. 2.—, pk. —45. Korcsmáros Ede lb. 20.—. Kónyi József td. 16.—. Kraft József ld. 8.—. Kintsés József td. 16.—. Kollányi József ld. 4.—. Kovács Máttyás Eö. 6.—, pk. —78. Kodolányi Gyula td. 16.—. Kazók László npt. 3.—, pk. —45. Korcsmáros Ede lb. 92·50. Kolozs József td. 16.—. Özv. Kallina Károlyné ak. 48.—. Lehoczky János lb. 60.—. Lux Zoltán ld. 16.—, npt. 3.—, pk. —20. Liptó-

Az „Erdészeti Lapok“ 1916. évi XIII—XIV. füzetének HIRDETÉSEI.

**Az ERDÉSZETI LAPOK mellett mérsékelt közlési díjért
a lap irányával nem ellenkező hirdetések kiadatnak.**

Dijszabás. Kéthasábos szélességben (107 mm) garmond betűvel vagy ennél nagyobb betűfajttal szedett hirdetés milliméterenkint *a)* faeladási hirdetéseknel 30 fillér, *b)* más hirdetéseknel 20 fillér. Táblázatos és garmond betűnél kisebb betűfajttal szedett hirdetések másfélszeres egységárral számíttatnak. Ismételt megjelenés esetén megfelelő árkedvezmény.

Külön mellékletek 25 gramm súlyig 70 koronáért, azontul 25 grammonként 25 koronával magasabb árért mellékeltetnek.

Árjegyzék ingyen és bérmentve	 Magyar ipar és termelés 	Szigoru lelkiismeretes kiszolgálás
	 <p>(1. XII. 7.)</p> <p>STAINER GYULA cs. és Kir. udvari szállító. Körmenđ (Vas m.)</p>	
A Kontinens legnagyobb és legjobb hírnévnek örvendő hasonnemű vállalata		

Faeladási hirdetés. 61/1916. szám. — Károlyi Lajos gróf erdői uradalmi erdőhivatalának kezelése alatt álló „Tartalékerdők“ földszíne felett található fatömege 1916. évi szeptember hó 3-án délelőtt 11 órakor dr. Csécsi Miklós uradalmi jogtanácsos urnak Budapesten, VII., Szentkirályi-utca 35. szám alatt lévő irodájában zárt írásbeli ajánlatok útján kerül eladásra az alatt elősorolandó három csoportban:

I. csoport.

173 kat. hold kiterjedésű Langhammer erdőben becsült mintegy 22.000 m³ tölgymúfa és 24.000 ürm³ cser- és tölgytüzifa.

Kikiáltási ár 800.000 K. Bánatpénz 200.000 K.

II. csoport.

238 kat. hold kiterjedésű Piskárkosi erdőben becsült mintegy 42.000 m^3 tölgymúfa és 12.000 $\ddot{u}rm^3$ tölgytüzifa.

Kikiáltási ár 1,490.000 K. Bánatpénz 400.000 K.

III. csoport.

430 kat. hold kiterjedésű Madarászi, Csillag és Snáci erdőben becsült mintegy 58.000 m^3 tölgymúfa és 25.000 $\ddot{u}rm^3$ tölgytüzifa.

Kikiáltási ár 1,800.000 K. Bánatpénz 500.000 K.

Részletes árverési és szerződési feltételek, melyek. „A Fakereskedelem“ június hó 21-diki és a „Magyar Faipar és Fakereskedelem“ június hó 24-iki számaiban közölve lettek dr. Csécsi Miklós uradalmi jogtanácsos, valamint alulírott erdőhivatalirodájában a délelőtti hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Erdőd (Szatmár megye), 1916. évi június hóban.

(2) *Uradalmi erdőhivatal.*

Jó családból való 20 éves fiatalember erdőszolgai állást keres, 8 havi gyakorlatom van, esetleg erdőőri teendőket bátran végzek. Katonai szolgálat alól mentes.

Erzsébetfalva, Határ-ut 96. szám (Pest megye).

(3) *Szivonits Milán.*

Fenyőhaszonfaeladás. *(Terület szerint és házilag termelve rakodókon.)* 43/1916. t. sz. — Az árvai közbirtokossági uradalom tulajdonához tartozó alább megnevezett erdőgondnokságok kerületében az 1916. és 1917. évben értékesítésre kerülő haszonfa-termés, az alábbi csoportosítás szerint, zárt írásbeli ajánlatok mellett, versenytárgyalás útján el fog adatni, mely alkalommal ugyancsak egy évre az alább megjelölt fűrészművek is bérbé adatnak.

Az ajánlatok folyó évi augusztus hó 31-ik napjának déli 12 órájáig az uradalmi igazgatóságnál nyújtandók be.

Eladásra kerül:

I. a *párniczai* erdőgondnokság 37,3 kat. hold 1916. évi vágásterületén álló és 1917. évben döntendő fenyőhaszonfa, tövön az erdőben, terület szerint;

II. az *árvaváraljai* erdőgondnokság 56·6 kat. hold 1916. évi vágásterületén álló és 1917. évben döntendő fenyőhaszonfa, tövön az erdőben, terület szerint;

III. a *vitanovai* erdőgondnokság 31·1 kat. hold 1916. évi vágásterületén álló és 1917. évben döntendő fenyőhaszonfa, tövön az erdőben, terület szerint, a vitanovai viziműfűrész bérlete mellett;

IV. a *polhorai* erdőgondnokság 109·4 kat. hold 1916. évi vágásterületén álló és 1917. évben döntendő fenyőhaszonfa, tövön az erdőben, terület szerint, a polhorai gőzfűrész bérlete mellett;

V. a *mutnei* erdőgondnokság 39·1 kat. hold 1915. és 1916. évi vágásterületén álló és 1917. évben döntendő fenyőhaszonfa tövön az erdőben, terület szerint;

VI. a *podbjeli* erdőgondnokságban az 1916. évben házilag kitermelt és az 1916/17. években a rakodókon átadandó mintegy 10.000 m^3 fenyőhaszonfa.

A versenytárgyalási és a részletes szerződési feltételek, az eladási csoportokat, kikiáltási árakat és a bánatpénzeket tárgyaló kimutatás, ajánlati űrlap és boríték 1916. évi július hó 1-től az uradalmi igazgatóságnál, a terület szerint tövön értékesítendő vágások becslési adatai pedig az uradalmi erdőhivatalnál Árvaváralján szerezhetők be.

Árvaváralja, 1916. évi június hó 17-én.

(4)

Uradalmi igazgatóság.

Termelt fenyőhaszonfaeladás. 2435/1916. számhoz. — A lip-tóujvári m. kir. főerdőhivatal fenyőházai, likavai, oszadai és vichodnai erdőgondnokságaiban a kincstár által kitermelt és rakodókra kiszállított, valamint a lip-tóujvári faraktárban készletezett mintegy 5600 fm fenyőrudfa, 4517 tm^3 12—25 cm középátmérőjű és 6594 tm^3 26 cm és azonfelüli középátmérőjű lucz- és jegenyé-, valamint kis részben erdeifenyőépület- és műszerfa, 1170 $ürm^3$ hántott-, valamint 600 $ürm^3$ hántatlan fenyőműhasábfa 23 külön csoportban Liptóujvárott 1916. évi július hó 25-én zárt írásbeli ajánlatok útján megtartandó nyilvános versenytárgyaláson el fog adatni.

A zárt írásbeli ajánlatok legkésőbb 1916. évi július hó 24-ikén délután 6 (hat) óráig nyújtandók be a lipitújvári főerdőhivatalnál, ahol azok július hó 25. én délelőtt 10 órakor nyilvánosan fel fognak bontatni.

A részletek csoportosítását, valamint a kikiáltási árakat fel-tüntető egybeállítás, az árverési feltételek, valamint az ajánlati űrlapok és borítékok a lipitújvári főerdőhivatalnál beszerezhetők.

Lipitújvár, 1916. évi június hóban.

(5)

A m. kir. főerdőhivatal.

Pályázati hirdetmény (dijnoki állások betöltésére). 2607. sz. — A nagyméltóságú földmivelésügyi m. kir. miniszter urnak folyó évi 44238/I/B/1. számú rendelete alapján alulirt erdőhivatal 2 férfi- és 1 női dijnoki állás betöltésére pályázatot hirdet.

Az ezen állással járó szolgálati viszonyt és javadalmazást az 1897. évi XXIV. t.-cz., illetve az 1909. évi F. M. 10200. elnöki szám alatt kiadott szabályzat állapítja meg.

A férfidijnoki állásra pályázhatnak a háboru következtében megrokkant, az ilyen állásra alkalmas katonaviselt egyének, ha a szükséges előképzettséggel rendelkeznek. A női dijnoki állás betöltésénél elsősorban a harcztéren vagy egyébként elhalt állami erdőtisztek özvegyei, illetve leányai, másodsorban a nyugdíjazott állami erdőtisztek leányai, harmadsorban a tényleges szolgálatban álló állami erdőtisztek leányai és végül a más szolgálati ágazathoz tartozó tisztviselők özvegyei, vagy árvái vétetnek figyelembe.

Férfipályázó hiján esetleg mind a három dijnoki állás női pályázóval lesz betöltve.

Pályázni szándékozók a fent közölt feltételeket, családi állapotukat és végzett tanulmányaikat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket folyó évi augusztus hó 10-éig alulirt erdőhivatalhoz nyujtsák be.

(6)

Bustyaházai erdőhivatal.

Hirdetmény. 4995/1916. szám. — Nagyenyed r. t. város tanácsa közhírré teszi, hogy a várostól mintegy 3 km-nyire köves országút mellett fekvő „Holtmaros“ nevű legelőjén a f. év telén kitermelt s kéreggel mérve

31— 40	cm vastag	181	drb.	mintegy	90	m ³
41— 50	" "	294	" "	" "	305	"
51—100	" "	353	" "	" "	628	"
összesen					828	drb. mintegy 1023 m ³

tölgyrönköt árverésen értékesíteni kívánja.

Érdeklődők lepecsételt írásbeli ajánlataikat kettős borítékban *f. évi augusztus hó 1-ig délelőtt 10 óráig* a város tanácsához czimezve adják be, mely időben azok a város tanácstermében nyilvánosan fel fognak bontatni.

Az írásbeli ajánlatokhoz 5000 (ötezer) korona készpénz, vagy elfogadható értékpapír bánatpénzül melléklendő és kijelentendő, hogy árverező az árverési feltételeket ismeri és azoknak magát aláveti.

A város az eladandó rönköknek sem köbtartalmáért, sem minőségéért szavatosságot nem vállal. A megvásárolt rönkök a vétel jóváhagyásától számított 4 hónap alatt elszállítandók.

A vételár teljes összegében a vétel jóváhagyásától számított 8 napon belül Nagyenyed város pénztárában annál is inkább befizetendő, mivel addig a rönkök szállítása kezdetét nem veheti.

Városi tanács fentartja magának a jogot, hogy a tett ajánlatok között, tekintet nélkül azok nagyságára, szabadon választhasson, esetleg azok egyikét se fogadja el. Utóajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Nagyenyed, 1916. évi június hó 20-án.

Városi tanács:

(7)

Sándor Ernő
polgármester.

Feladési hirdetmény. 142/1916. szám. — Alulírott közhírré teszi, hogy Obersia község (Hunyad vármegye, körösbányai járás) volt urbéresei erdejéből, a nagyméltóságú m. kir. földmivelésügyi miniszter urnak 1916. évi 45219/I/A/2. sz. magas rendelete alapján a Csicsera nevű erdőrészben „C” üzemosztályban a 14., 15., 18., 20., 21., 22. és 23. számú osztagokban összesen 138'95 kat. holdnyi területen meglevő bükk-, gyertyán- és nyárfaállomány 1916. évi *augusztus hó 14-én* d. e. 10 órakor Obersián, az ottani gör. kel. lelkész lakásán, zárt ajánlatokkal egybekötött nyilvános szóbeli árverésen el fog adatni.

Kikiáltási ár: 27.246 K.

Bánatpénz: 2800 K.

Utóajánlatok nem fogadtatnak el.

Az idézett magas rendelet alapján kiköttek, hogy vevő a vételárat közvetlenül a körösbányai m. kir. adóhivatal pénztárába az obersiai volt urbéreszek javára köteles befizetni; ezenkívül kötelessége a vevőnek a kihasználható területen visszahagyandó és eladás tárgyát nem képező tölgyfákról készült hivatalos jegyzéket aláírni, annak igazolásául, hogy azok neki el nem adattak s munkásai és alkalmazottjai által állva hagyandók. Megjegyeztetvén, hogy ezen tölgyfák a hivatalos jegyzékbe való felvételkor lebélyegezve és 1—1362. sorszámmal ellátva lettek.

Az eladás tárgyát képező erdőterületen található fatömeg 21.381 m^3 hasáb- és dorongfára lett becsülve. Legközelebbi vasútállomás Körösbánya, esetleg Alvácza (A. Cs. E. V.).

A részletes árverési és szerződési feltételek a m. kir. állami erdőhivatalnál Déván, a m. kir. járási erdőgondnokságnál Brádon és alulirotnál betekintheők.

Obersia, 1916. évi június hó 24-én.

(9)

Indrész Dod

a volt urbéreszek elnöke.

VADGESZTENYE és TÖLGYMAKK vagy ezek hulladéka megvételre kerestetik.

Ajánlatok HAJDU MIKSA címre
Budapest, Népszínház-utca 19. kéretnek.

(S. II. 1.)

Faeladási hirdetmény. Orlát község (Szeben vármegye) eladja a tulajdonát képező „Padina Puscasului“ nevű erdőrész rendkívüli vágásában, a közigazgatási bizottság gazdasági albizottságának 1915. évi 1054. kb. számú véghatározatával kihasználni engedélyezett bükkmagfákat, 1916. évi július hó 29-én délelőtt 10 órakor Orlát község házában tartandó, zárt írásbeli ajánlatokkal egybekötött, nyilvános szóbeli árverésen.

Az eladásra kerülő bükkmagfák fatömege 9978 *ürm* bükkhasábtüzifára van becsülve, kikiáltási ára 14.967 K, a bánatpénz pedig 1500 K.

Utóajánlatok figyelembe nem vétetnek, az írásbeli ajánlatokhoz a kiírt bánatpénz csatolandó.

Az általános árverési és szerződési feltételek Orlát község előljáráóságánál és a szelistevidéki m. kir. járási erdőgondnokságnál Nagyszében (Só-utca 7. sz. I. em.) a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Orlát, 1916. évi július hó 2-án.

(10)

A községi előljáráóság.

Bükktüzifaárverezési hirdetés. 990/1916. sz. — Apáca község 1916. évi július hó 22-én délután 4 órakor nyilvános szó- és zárt írásbeli ajánlat utján elad 381 öl a község által a „Vargabérc” nevű erdőben levágott és rakásolt elsőrendű bükktüzifát.

Kikiáltási ár ölenként 45 korona, bánatpénz 4000 korona.

Az erdőrész az apácai Máv. vasuti állomástól mintegy 5 km távolságra fekszik.

Az árverezési és szerződési feltételek a községi irodában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Apáca (Brassó vármegye), 1916. évi július hó 3-án.

(11)

Az előljáráóság.

50 éves, róm. kath., szakvizsgával bíró felesketett erdőtiszt, beszéli a német, román, szerb, horvát és tót nyelveket tökéletesen, igazolt gazdatiszt ugy az erdészet, valamint a gazdaság összes ágazatában sok évi tapasztalatai folytán, azonnalra vagy legkésőbb szeptember 1-ére állást keres. Ép, erős és egészséges hadmentes.

Czím a kiadóhivatalban.

(12)

Faarverési hirdetés. 293/916. sz. — Alulírott községi előljáráóság közhírré teszi, miszerint a zoltáni (Nagyküküllő megye) határon fekvő 986 kat. holdat tevő 110 éves bükkszálerdejét 1916. évi augusztus hó 10-én d. e. 10 órakor Rádos község irodájában zárt írásbeli ajánlatokkal egybekötött szóbeli árverésen el fogja árverezni.

Az árverés tárgyát képező 986 kat. hold bükkfatömege 12.750 tm^3 hasábfá, 2230 tm^3 dorong- és galyfa.

Kikiáltási ár 35.000 K, azaz harminczötezer korona. Bánatpénz ennek 10%-a. Utóajánlatok figyelembe nem vétetnek. Becsértéken alul nem fog eladatni.

A részletes becslés adatai a segesvári m. kir. járási erdőgondnokságnál, az árverési és szerződési feltételek ugyanott és a radosi jegyzőnél megtekinthetők.

Rados, 1916. évi június hó 24-én.

(13)

A községi előljáróság.

Bükkfaeladási hirdetmény. 1435/1916. szám. — A volt 13. számú román bánáti határőrezred vagyonszössége részéről közhirré tétetik, hogy a bizterei erdőgondnokság kezelése alatt álló, Márga község határában fekvő „C” gazdasági osztály, I. vágássorozat III. tag 39., 40., 41., 42., 43. és 44. számú erdőrészeleiben 1916—1925. években való kihasználásra engedélyezett 81411 kat. hold területén előforduló 223.919 m^3 -re becsült összes fatömeg tövön az erdőben, zárt írásbeli ajánlatokkal egybekötött versenytárgyalás útján fog eladatni.

Az eladásra bocsátott összes fatömeg becs- és egyuttal kikiáltási ára 491.078 (négy száz kilenczvenegyezerhetvennyolcz) K, amelyen alul az eladatni nem fog.

Venni szándékozók felhivatnak, hogy 20.000 (huszezer) korona bánatpénzzel felszerelt, ivenként egykoronás bélyeggel ellátott szabályszerű ajánlataikat legkésőbb 1916. évi augusztus hó 14-én délután 4 óráig a vagyonszösség gazdasági hivatalánál, Karánsebesen nyujtsák be, ahol azok másnap 1916. évi augusztus hó 15-én délelőtt 10 órakor nyilvánosan bontatnak fel.

Az általános árverési és részletes szerződési feltételek a vagyonszösség gazdasági hivatalánál Karánsebesen a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Karánsebes, 1916. évi július hó 10-én.

(14) *A volt 13. számú román bánáti határőrezredből alakult vagyonszösség gazdasági hivatala.*

ERDESZETI LAPOK

AZ ORSZÁGOS ERDESZETI EGYESÜLET
KÖZLÖNYE

LII. ÉVF.

1916. JÚNIUS

KIADJA: AZ ORSZÁGOS ERDESZETI EGYESÜLET

Az „Erdészeti Lapok“ 1916. évi XIII—XIV. füzetének
tartalma:

	Oldal
Nagyajtai Fekete Lajos †	381
Téglás Károly †	384
Az adótörvényjavaslatok	391
<i>Karsai Károly</i> : A Karsai-Piister-Balassa-féle erdei függőpálya	399
KÜLÖNFÉLÉK. Halálózások. — Rövid hírek a hadbavonult erdőtisztel- ről. — A felmentések meghosszabbítása és a talpfa- és bányafa- készletek zár alá helyezése. — A Magyar Mérnök- és Építész-Egylet 1914. évi Hollán-pályadíja. — Az áltéri erdők. — Állami erdei facsemeték adományozása. — Budapest főváros élelmiszerárúsító üzeme lőtt vadat vásárol	409
Változások és kitüntetések az erdészeti szolgálat köréből	412
Az Országos Erdészeti Egyesület pénztáránál 1916. évi június hóban teljesi- tett befizetések	415
HIRDETÉSEK	I—VIII

Az erdészeti szolgálatban működő tisztviselők részére a Magyar Erdészeti Egyesület által kiadott Erdészeti Lapok a legújabb számokban a következők szerint: Országos Erdészeti Egyesület, Budapest, V. kerület, Erzsébet körút 10. szám alatt.

Aszervezőbizottságkérdésére az 1930-as évi 11. számú törvény 12750. §-ában az alábbiak szerint van szabályozva.

Kiküldetésre az 1930. évi 11. számú törvény 12750. §-ában az alábbiak szerint van szabályozva.

A törvény 12750. §-ában az alábbiak szerint van szabályozva.

1930. évi 11. számú törvény 12750. §-ában.

„Az Erőszaki Lapok” 1916. évi XIII—XIV. Füzetének tartalmáról

Az Erőszaki Lapok 1916. évi XIII—XIV. Füzetének tartalmáról az alábbiak szerint van szabályozva.

Az Erőszaki Lapok 1916. évi XIII—XIV. Füzetének tartalmáról az alábbiak szerint van szabályozva.

Az Erőszaki Lapok 1916. évi XIII—XIV. Füzetének tartalmáról az alábbiak szerint van szabályozva.

Az Erőszaki Lapok 1916. évi XIII—XIV. Füzetének tartalmáról az alábbiak szerint van szabályozva.

Az Erőszaki Lapok 1916. évi XIII—XIV. Füzetének tartalmáról az alábbiak szerint van szabályozva.

Az Erőszaki Lapok 1916. évi XIII—XIV. Füzetének tartalmáról az alábbiak szerint van szabályozva.

Az Erőszaki Lapok 1916. évi XIII—XIV. Füzetének tartalmáról az alábbiak szerint van szabályozva.